

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 50 ARALIK 2017
SESI

Optik Magazin Dergisi

minimix
memory eyewear

ben.x[®]
memory eyewear

ben.x[®]
memory eyewear by **mercan**

www.mercanoptik.com.tr

[f](#) [i](#) [y](#) [t](#) [v](#) [in](#)
@ benxeyewear

Geleceğin progresifi
Progresifin geleceği

nucleo

A Variable Base Curve Lens

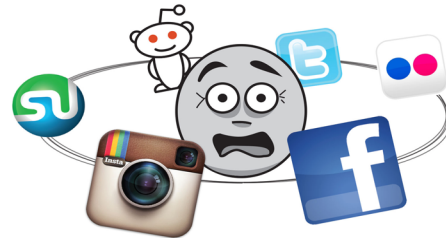

LOVE LIFE LOVE LONDON

www.adaoptikal.com.tr

info@adaoptikal.com.tr

Cevizlik mah. Muhasebeci sok. No; 26/A Bakırköy- İstanbul

*Gözünüzden
Hiçbir şey kaçmasın...*

OPTİK GÖZLÜK CAMLARI Dijital Hayata Mükemmel Uyum...

DIGITAL LIFE

Akıllı telefonlar, tabletler ve bilgisayarlar hayatımıza girdiğinden beri dünyamız takip edilmesi zor bir hızla değişti. Değişen şeylerden biri de görüş mesafelerimizdeki farklılık ve bu farklılıklara uyum yeteneğimiz. Eskisinden daha fazla yakın mesafe görüş alanını kullanıyor ve buna göre bir bakış açısı geliştiriyoruz.

diverso®

Değerli Müşterilerimiz,
İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy'de gerçekleşecek
olan S I L M O İSTANBUL Optik Fuarı'nda
sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyarız.

S I L M O İSTANBUL OPTİK FUARI

30 KASIM - 03 ARALIK

2017

Salon : 10 Stand : A4

www.diverso.com.tr

ÜCRETSİZ TASARIM...

Tamamen size özel tasarımlar yapıyoruz.

İSTANBUL İÇİ TESLİMAT BİZDEN...

Ürünlerinizi **İstanbul içi** adrese teslim ediyoruz. Diğer illerimize karşı ödemeli olarak ambar ile gönderim yapıyoruz.

KAPIDA ÖDEME...

Teslimat esnasında ister havale ister kredi kartı ile ödeme imkanı...

OPTİK POSET

www.optikposet.com

TÜRKİYE' NİN
HER YERİNDEN
0850 420 1778

✉ siparis@optikposet.com

🌐 www.optikposet.com

NEREDEYSE
POŞET **FİYATINA!**

SİZE ÖZEL
FİYATLARIMIZ
İÇİN HEMEN ARAYIN...

Safirex®

nature

Hayat yenilendikçe anlam kazanır...

CE Normlarında yüzlerce kaliteli
gözlük camı ve diğer optik malzemelerini
Türkiye'nin her köşesine güvenle ulaştırıyoruz.
Üstelik dilediğiniz ödeme koşullarıyla.

- Kapıda kredi kartı
- Kapıda nakit
- Mail order
- EFT

Telefon veya
email ile bize
ulaşabilir, sipariş
verebilir, güncel
fiyat listemizi
isteyebilirsiniz.

HOP!
Hızlı Optik Posta

SECILIR
Optik Ürünler

Hangi renkli lens değil Hangi Solótica ?

QUARTZO

TOPAZIO

MEL

OCRE

AVELA

AMBAR

GRAFITE

CRISTAL

ICE

AZUL

VERDE

- hidrocor
- naturalcolors
- hidrocharme
- solflex naturalcolors
- hidrocor monthly

 Solótica[®]
contact lenses

OPTİK DÜNYASI KONTAKT LENS VE
OPTİK ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.
soloticaurkiye.com

BOLON

EYEWEAR

Hailey Baldwin

ARALIK 2017

EDİTÖRDEN 15 SEKTÖRDEN VE DÜNYADAN HABERLER 16

16 HABER

Üç Boyutlunun Zararları

18 MODA

2018 Aksesuarları

24 MODA

Jeremy Scott'tan rengarenk gözlükler

26 TARİH

Resneli Niyazi Bey

28 SAĞLIK

Göz enfeksiyonlarına dikkat!

30 HOBİ

Plaj gözlükleri

32 TARİH

Osmanlı tıp tarihinde üç dönem

DOSYA KONULARI

MODA 2017 Gözlük trendleri

36

MODA 1950'lerde Gözlük Modası

38

MODA Ünlüler ve gözlükleri

44

SAĞLIK Doç. Dr. Murat UYAR / Gözyaşı mucizesi

46

FIRTINA ÖNCESİ Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu / Soğuk hava

hasta eder mi?

48

SEKTÖRDEN Mehmet R. AKAY / Diferansiyel Dikey Prizmatik Etki

50

SEKTÖRDEN Atilla Karip/ Koruyucu İş Güvenliği Gözlükleri

52

SAĞLIK Turgut Çakar / İsimsiz kahramanlar olan Öğretim görevlileri,

yaptıkları işler ve sorunları

54

OPTİSYENİN SESİ E-DERĞİ Ayda bir yayınlanır
ARALIK 2017www.optisyeninsesi.com Adına**İmtiyaz Sahibi**
Orhan Küreli**Sorumlu**
Yazı İşleri Müdürü
Ozan Küreli**Yazı Kurulu Üyeleri**
Mustafa Küreli, Llm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Mikat Kadioğlu
Dr. Ahmet Doğan Ataman, Mehmet Can
Dahin**Görsel Yönetmen**
Mustafa Küreli**Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal**
Çalışma Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.
Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)**Reklam Pazarlama**
0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com**Fotoğraf Editörü**
Cesur Erol**E-Posta:**
bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam verene aittir. Dergide yayımlanan yazı ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük ortalama raytingi 3000 olan www.optisyeninsesi.com internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Bu dergi Aralık 2017 tarihinde internette online olarak izlenebilmiştir.

ben.x[®]
sunglasses

ben.x[®]
memory eyewear

by **mercan**

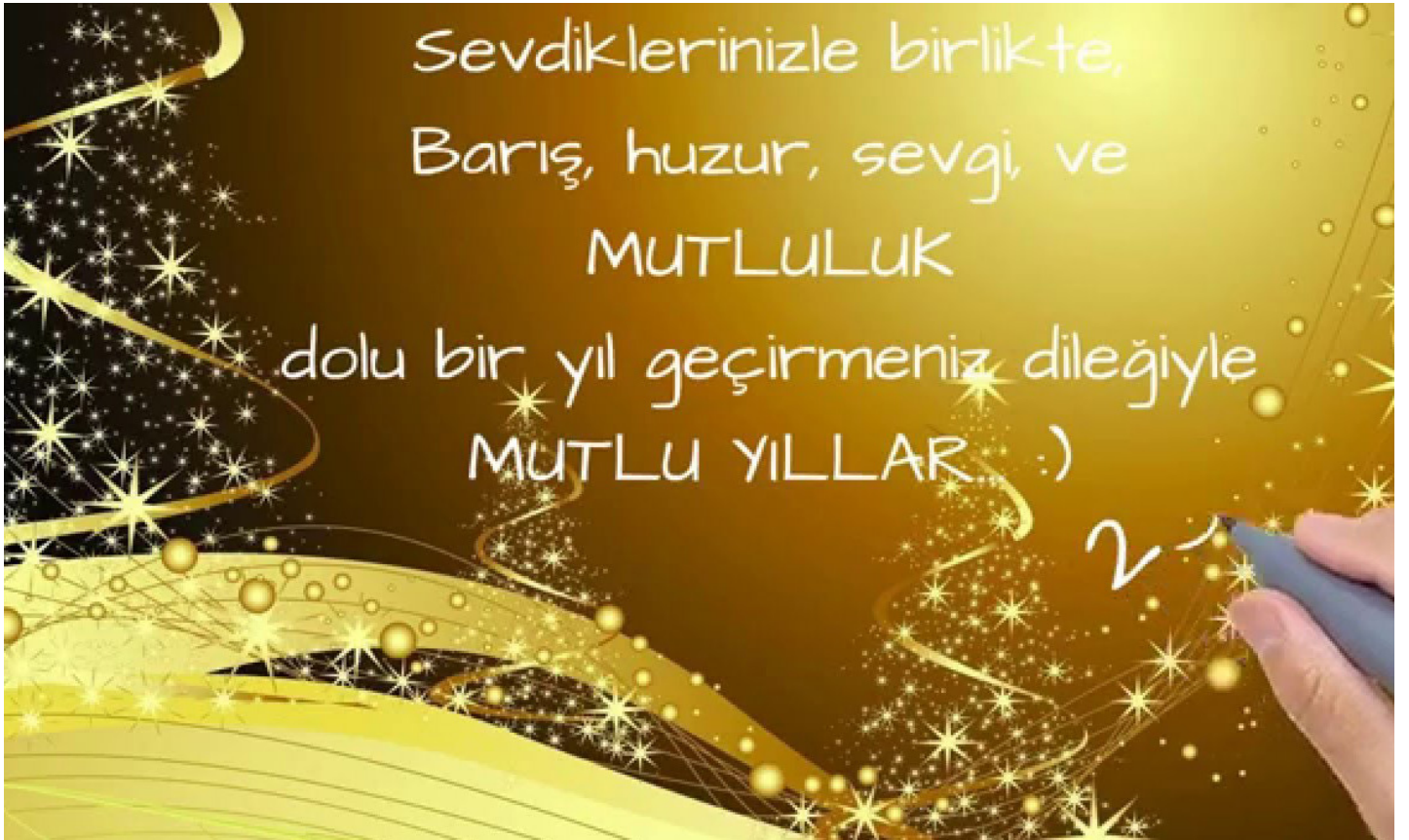
f i y t v in
@ benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

Yeni yıl...

Her yeni yıl bir başka güzel...
2017 yeni yıl sizlere hayatınız boyunca unutamayacağınız
güzellikler yaşatsın.
Yeni yılın tüm insanlığa ve ülkemize barış, mutluluk getirmesi
dileğiyle yeni yılınızı kutlarım.
Her şey gönlünüzce olsun!

Üç Boyutlunun Zararları

Yapılan yeni bir araştırma, görüntüleri üç boyutlu izlemenin göz yorgunluğuna ve baş ağrısına sebep olduğunu ortaya çıkardı.

Birçok çalışma ve anekdotal kanıtlar 3D telefonların ve diğer mobil cihazların baş ağrısına ve mide bulantısına sebep olduğunu gösteriyor. Journal of Vision'un yeni çalışmasına göre, bunun nedeni gözlerin ekrana odaklanması ve aynı anda içerikteki uzaklığı tespit etmeye çalışması olarak açıklanıyor. Bu olaya verjans akomodasyonu deniyor. ABD'nin Kaliforniya eyaletinde bulunan Berkeley Üniversitesi'nde

optometrik bölümünden Prof.Martin Banks, görüntüleri 3D (üç boyutlu) izlemenin oluşturduğu etkilerin nedenini şu şekilde özetliyor: "Göz, 3D görüntüleri seyrederken, ekranın uzaklığına odaklanıyor. Çünkü ekrandan ışık geliyor. Aynı zamanda göz, karşısındaki içeriğin uzaklığına doğru da yöneliyor ve normal bir görüntüye oranla çok daha fazla efor sarfediyor. Bu da, göz yorgunluğuna neden olarak sağlığımızı etkiliyor."

BOLON

EYEWEAR

Hailey Baldwin

2018 AKSESUARLARI

Takılar, çantalar ve hatta telefon kapları derken önümüzdeki sezonun en moda aksesuarlarını sizler için biraraya topladık. Moda haftalarından derlediğimiz İlkbahar/Yaz koleksiyonlarındaki aksesuarları ve en trend parçaları merak ediyorsanız hadi hep birlikte haberimizi okumaya...

1 – Mini çantalar

Özellikle Valentino'da gördüğümüz mini zincirli çantalar İlkbahar/Yaz döneminde küçük ebatlı çantaların tekrar moda olacağı sinyallerini verdi. Çok eşya taşımak istemediğiniz zamanlarda kullanıp minimal bir hava yakalamanızı sağlayacak bu çantalar 2000'li yıllarda oldukça popülerdi. Mini çantaların moda sahnesine tekrar dönüşüyle büyük boyutlu, "tote" tarzı çantaların hakimiyetini kaybediyor.

2 – Taşlı İri küpeler

Birçok defilede kullanılan taşlı küpeleri özellikle Kenzo ve Chanel defilelerinde görüyoruz. Chanel defilesinde taşlı küpeler spor şık bir hava kazandırırken Kenzo'da tüm ilgiyi üzerine çeken farklı renklerde, abartılı, salkım tarzı küpeler görmekteyiz. Hem gündüz hem gece kombinlerinde rahatlıkla kullanabileceğiniz farklı tarzlarda taşlı küpeler bu sezon mutlaka dolabınızda olmalı.

The World sees **(with)** us.

gör
hayatı!

vê
a vida!

Sieh das
Leben!

voir
la Vie!

ve
la vida!

увидеть
жизнь!

چشم انداز
زندگی

انظر
للحياة

3 – Telefon kapları

Louis Vuitton defilesinin en ilgi çeken aksesuarlarından biri, şık telefon kaplarıydı. Mini clutch görünümüne sahip bu kaplar, Vuitton'un klasik monogram karelerinin yanı sıra farklı renk ve desenleriyle davetlilerin ilgi odağı oldu.

4 – “Cap” trendi

Chanel defilesinin genç ve dinamik görünümünü oluşturan en önemli parçalardan biri “cap” tarzı şapkalar. Özellikle yaz aylarında kullanmayı çok sevdiğimiz bu aksesuarlar Chanel'in podyumunu renklendirdi. Yarattığı spor görünüme rengarenk tasarımlarıyla şıklık katan bu şapkalar İlkbahar/Yaz aylarının trendi olacak.

5 – Abartılı kolye ve bileklikler

Balmain defilesinin vazgeçilmez aksesuarı kocaman kolyeler, Louis Vuitton'un altın rengi metal bileklikleri ise göz alıyor... Önümüzdeki sezon çantalar hariç tüm aksesuarlar abartıdan yana! Sade bir kombin ile kullanabileceğiniz bu abartılı ama şık aksesuarlar sayesinde feminen ve gösterişli bir hava oluşturabilirsiniz.

NOVAX®

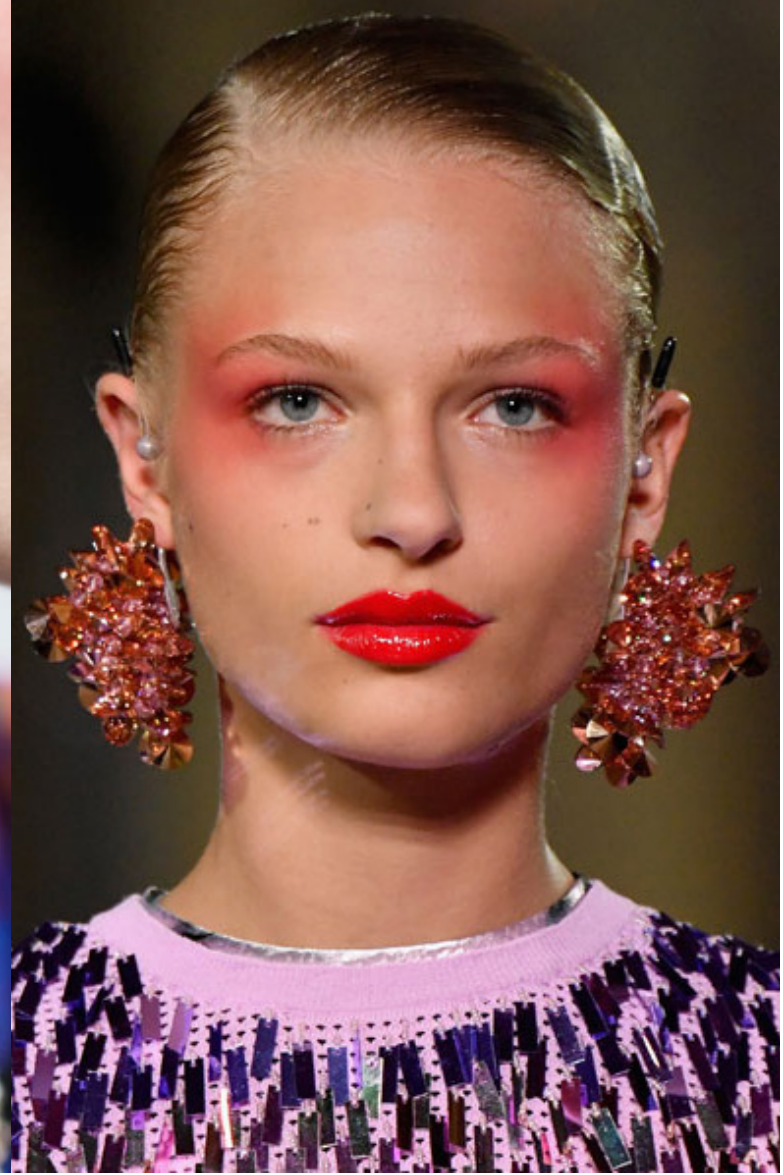
FreeForm® Spectacle Lenses

view
life!

FreeForm®
TECHNOLOGY

...Çünkü hayat görmeye değer!
...Because, the life is worth to view!

6 – Portföy ve clutch modası

Kısa sürede çanta koleksiyonumuzun vazgeçilmezi haline gelen portföy ve clutch'lar bu sezon da çok moda. Çoğu tasarımcının podyumda yer verdiği bu çantaları günün her saatinde kullanmanız mümkün. Ayrıca tablet gibi teknolojik aletler için de kullanışlı. İster işe giderken, ister gece dışarı çıkarken rahatlıkla kombinlerinize uyarlayabilirsiniz. Küçük olmalarına rağmen telefon, cüzdan ve birkaç makyaj malzemesini içine koyarak pratik ve modern bir görünüme kolayca sahip olabilirsiniz.

7 – Gözlüklerle bahara hazırlık

İlkbahar/Yaz kreasyonu denince akla gelen ilk aksesuarlardan biri de Gucci gözlüklerdi. Feminin ve şık duruşun bir sembolü haline gelen marka gözlükler tasarımlarıyla önümüzdeki sezona damga vuracak. Kenzo defilesinde kullanılan taşlı

güneş gözlükleri ise farklı tasarımlarıyla ilgi çekti.

PIXAR® BLUV

süper hidrofobik **integral** anti-refle kaplama
UV + MAVİ ışık koruması

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanısıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX®
FreeForm® Gözlük Camları

Jeremy Scott'tan rengarenk gözlükler

Italia Independent ve Jeremy Scott iş birliğinden orijinal ve yenilikçi 2016 Sonbahar/Kış gözlük koleksiyonu ortaya çıktı. Gözlük modelleri ilk olarak New York Moda Haftası Jeremy Scott defilesinde tanıtılmıştı.

Italia Independent, ABD'li moda tasarımcısı Jeremy Scott ile bir araya gelerek yeni bir koleksiyona imza attı.

Koleksiyonun öne çıkan özelliği 'daha önce hiç denenmemiş' olması. Peki nasıl? Unisex olarak tasarlanan modeller, altı farklı renkte sunuluyor. Koleksiyonu eşsiz kılan özelliklerinden çerçeve içindeki renkli sıvı ise aynalı lensler ile çarpıcı bir uyum ortaya koyuyor.

Transparan görünümlü çerçevelerin klasik tasarımına eşlik eden gövde ve saplardaki renkler cesur bir stile atıfta bulunuyor. Çerçeve içerisine entegre edilen renkli sıvılar ise hareket edebiliyor.

Kısacası Jeremy Scott, yine renkli ve farklı dokunuşunu ortaya koymuş.

PIXAR® UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

integral süper hidrofobik anti-refle kaplama + UV 400 koruma

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX®
FreeForm® Gözlük Camları

Liberté, égalité, fraternité

RESNELİ NİYAZİ BEY

Bu gün sizlere hürriyet kahramanı olmuş bir vatanseverden ve Türkçemize kazandırdığı iki deyimden söz edeceğim.

Resne; günümüz orta Makedonya'sında küçük, şirin bir şehir. Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda önemli rolü olan İttihat ve Terakki Cemiyetinin kurucularından, Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşı Niyazi bey nedeniyle ünlenmiş bir şehir! Resneli Niyazi olarak bildiğimiz, Ahmed Niyazi bey, oldukça renkli kişiliğe sahip bir Osmanlı subayı. Bu yurtsever subay, 1873 Yılında

Resne'de doğuyor. Harbiye Mektebini bitirdikten sonra, görev için Bulgaristan'a gönderiliyor. Bulgaristan'da başarılı olunca, yüzbaşılığa yükseltiliyor ve Resne'ye geri dönüyor. İlk ittihatçı ve özgürlükçülerden biri olarak, Mustafa Kemal ile kader birliği yapıp, önemli işlere imza atıyor. Sultan Abdülhamit'in Rusya ve İngiltere ile masaya oturup, Balkanların bölünmesi konusunda anlaşmaya varması sonucu, çok sinirlenerek, Sultan Abdülhamit'e ağır hakaretler içeren mektuplar

yazmaya başlıyor. Bu mektuplardan sonra, daha da ünlenip, İttihat ve Terakki cemiyetinin devrim stratejisi doğrultusunda, 3 Temmuz 1908'de Selanik'ten 200 fedaisi ile dağa çıkarak Sultan 2.Abdülhamit'in istibdat rejimine karşı başkaldırıyor. Bu olay Avrupa ülkelerinde ve ülke içindeki azınlıklarda büyük yankı yapıyor.

Nihayet, Sultan Abdülhamit 1878'de ortadan kaldırdığı 1.Meşrutiyet rejimini, 23 Temmuz 1908'de yeniden ikinci kez ilan etmek ve Anayasa'yı (Kanunu Esasi) yürürlüğe sokmak zorunda kalıyor. 24 Temmuz'da Meşrutiyet resmileşiyor. "Hürriyet, Adalet, Eşitlik ve Kardeşlik" sloganlarıyla yola çıkan Resneli Niyazi Bey, "Hürriyet Kahramanı" unvanı ile dağdan şehre büyük gösteriler içinde iniyor.

Bir Fransız kartpostalında gördüğü "Versailles" Sarayını çok beğenip, Resne'ye bir saray yaptırıyor. Saray, 1909 Yılında bitmesine rağmen, katıldığı savaşlar nedeniyle oturmak kısmet olmuyor. Günümüzde seramik müzesi olarak hizmet veren ve 2 Kez tamirat gören saray, bir dönem de Resne belediye binası olarak kullanılıyor.

GEYİK MUHABBETİ

Resneli Niyazi'nin bir de geyik hikâyesi var. Niyazi Bey, bir gün Resne'de ormanlık bölgede dolaşırken yavru bir geyik buluyor. O günden sonra geyiği oğlu gibi yanından hiç ayırmıyor ve her yerde bu geyikle görülmeye başlıyor ve İstanbul'u ziyaretinde yanında getirdiği geyik ile birlikte anılır oluyor. Halen günümüzde de kullanılan "Geyik Muhabbeti" deyiminin kaynağı olan bu geyik, neredeyse tüm fotoğraflarında Resneli Niyazi beyin yanında görülüyor.

NE ŞEHİTTİR NE GAZİ...

Hürriyet kahramanı Niyazi beyin ölümü de yaşamı gibi sıra dışı oluyor. 1913 Yılında, İstanbul'a gelmek üzere Arnavutluk'un Avlonya limanında geminin rıhtıma yanaşmasını beklerken, uzun zamandır hizmetinde olan yaveri tarafından, tek kurşunla ensesinden vurularak, gizemli bir ölümle, 40 Yaşında yaşama veda ediyor. Büyük bir şaşkınlık yaratan bu beklenmedik ve talihsiz olay birçok insanın üzüntü nedeniyle söylediği " Ne şehittir, ne gazi, pisipisine gitti Niyazi" deyişi dilimize tekerleme olarak yerleşiyor.

Hürriyet kahramanı Resneli Niyazi Beyi saygıyla anıyor, sağlık ve başarı dileklerimi sunuyorum.

Göz enfeksiyonlarına dikkat!

Yaz aylarında sık görülen alerjik göz rahatsızlıkları, havaların soğuması ile birlikte yerini göz enfeksiyonlarına bırakıyor.

Kontakt lens takan kişilerde akantamoba göz enfeksiyonları nadirdir ama ciddidir ve sıklıkla lenslere uygunsuz dokunma ve kötü hijyenden dolayı başlarlar.

Akantamoba keratitten kaçınmak için kontakt lens takan kişiler hem üreticilerin hem de göz doktorlarının kullanma ve temizlik talimatlarını çok dikkatli uygulamalıdır. Uygun lens bakımı, akantamobadan kaynaklananlar dahil bütün kontakt lenslerle ilişkili göz enfeksiyonlarının riskini büyük ölçüde azaltır.

Enfeksiyonlar da önlem alınmadığı takdirde birçok ciddi göz hastalıklarına neden olabilir. Bu hastalıklar arasında

neredeyse ilk sırayı da 'kanlı göz' diye bilinen adenoviral konjonktivit hastalığı alıyor.

Kanlı gözün, göz kapaklarının iç yüzeyini ve gözün beyaz kısmını kaplayan ince ve saydam zarın konjonktivanın adenovirus tarafından enfekte edilmesiyle ortaya çıkan bir hastalık olduğunu söyleyen Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Cüneyt Karaarslan, hastalığın çok hızlı bulaşmasından dolayı ciddi iş kaybına neden olduğunu kaydetti. Karaarslan, "Hastalığın yayılma hızını azaltabilmek için gerekli önlemlerin alınmasına azami özen gösterilmesi gerekiyor" dedi.

Kişiler hastalığı boyunca aktif bulaştırıcı

Virüsün kişilerin solunum yollarındaki veya gözlerindeki salgılar ile temasta bulunulması halinde bulaşıcı olabileceğini vurgulayan Dr. Cüneyt Karaarslan, “Virüs vücuda alındıktan 4-10 gün sonra enfeksiyon belirtileri başlar. Hastalığı boyunca da kişi aktif bulaştırıcıdır. Belirtiler başladıktan bir hafta sonra gözün şeffaf tabakası olan kornea da beyaz noktalar oluşabilir. Bu noktalar batma ve bulanık görmeye neden olurlar. Noktalar yüzeysel ise 2 haftada geçebilir, derinlere inerse iyileşme aylar hatta yıllar alabilir” diye konuştu.

Gözde sulanma, batma hissi ve kızarıklık Dr. Cüneyt Karaarslan, hastalığın bulaşıcı olduğunu vurgularken, hastalığın aile içi bireylere geçişinin oldukça sık olduğunu söyledi. Göz şikayetlerinin ani bir şekilde başladığını belirten Karaarslan, “Gözde sulanma, batma hissi, kızarıklık ve ışık rahatsızlığı olur. Çapaklanma ön planda değildir. Kişilerin yarısından fazlasında bir göz öncelikle ve daha ağır etkilenirken

diğer göz daha rahattır. Tipik olarak göz kapakları şişer. Ağır vakalarda göz beyazında boyanma tarzında kanamaya bağlı kırmızılık, hastalığın adını koysa da sanıldığı kadar sık değildir. Kulak önünde ağrılı beze oluşması da tipik özelliklerindendir” dedi.

Korunmak için ellerinizi temiz tutun Görme bulanıklığına da neden olan kanlı göz hastalığının tedavi yöntemlerine ilişkin bilgi veren Dr. Karaarslan, şunları söyledi: “Tedavi, şikayetleri azaltmaya yöneliktir. Etkili bir antiviral ilaç bilinmemektedir. Soğuk pansuman ve suni gözyaşlarının faydası olmaktadır. Bakterilerin tabloya eklenmemesi için antibiyotik damla verilir. Kortizonlu göz damlaları gerek duyulduğunda kullanılır. Erken dönemde müracaat eden hastalarımızın şifaya daha çabuk ulaşabilmektedirler. Hastalık, genellikle 2-3 hafta devam etmektedir. İlk 2 hafta boyunca bulaştırıcı olduğu için sık sık ellerin sabunla yıkanması önerilir. Bu dönemde kontak lens kullanımına ara verilmelidir.”

Plaj aksesuarlarına bir yenisini eklemeye ne dersiniz? Merakla takip ettiğiniz 'Kendin yap' köşemiz yepyeni bir projeyle karşınızda!

Güneşin ve plajların vazgeçilmezi güneş gözlükleri sizin sihirli dokunuşlarınız sayesinde şekil değiştirerek stilinize renk katacaklar.

GÖZLÜKLERİ

Görmekten sıkıldığınız gözlükler bir yana, sizin tasarımınız olan gözlükler bir yana! Hazırsanız başlıyoruz!

- Malzemeler:

- Güneş gözlüğü • İsteddiğiniz renk taş, pul, veya boncuk
- Silikon tabancası

- Yapılışı:

- Gözlüğünüzü süslemeye karar verdiğiniz taşları seçtikten sonra dizmek istediğiniz yeri belirleyin ve önceden ısıtılmış olan silikon tabancanızı o bölgeye sürün
- Taşların sayısı ve dizilişi tamamen size ve beğeninize kalmış.
- Sonrasında taşları yapıştırarak bir süre parmağınızla bastırın ve iyice sabitlenmelerini sağlayın.
- Kurduğundan emin olduktan sonra hemen takabilirsiniz.

Osmanlı tıp tarihinde üç dönem

Klasik Dönem (1450-1730)

İslam tıp teorisine dayalı çalışmaların yapıldığı, külliyelerin parçası olan büyük darüşşifaların açıldığı bir dönemdir. Osmanlılar ilk hastaneyi 1399'da Yıldırım Beyazıd zamanında Bursa'da yapmışlardır (Yıldırım Darüşşifası). İlk başhekim Tabib Hüsnü'nün olduğu hastahaneenin bir baştabibi, yardımcısı, tabibi, cerrahı ve göz hekimi ve çeşitli personeli vardı. Dönemin önemli hekim ve cerrahlarından biri Şerafeddin

Sabuncuoğlu (1386?-1470) eğitimini 1308'de inşa edilmiş olan Amasya Darüşşifası'nda tamamlamış aynı yerde hekimlik yapmış ve eserlerini de burada yazmıştır. Eserlerinde tedavi metodlarını en ince ayrıntısına kadar vermiş olan Sabuncuoğlu'nun Kitâbü'l-Cerrâhiyyetü'l-Hâniyye (1465) adlı eseri Osmanlılarda kaleme alınmış tek resimli cerrahi eseridir. Fâtih Sultan Mehmed devri, tıbbî faaliyet ve gelişmeler bakımından önemli bir devirdir. Fâtih, sağlık işlerini organize eden ve o günün şartlarına göre çok

ileri bir zihniyetin anlayışı olduğu anlaşılan Hekimbaskilik (Reisu'l-Etibba) müessesesini kurarak, basına Kutbeddin Ahmed'i getirmisti. Sultan Fâtih'in oğlu II. Bâyezid ise Edirne'de Kirişhâne Mahallesi'nde bir cüzamhane ile akıl hastanesi yaptırmıştır. Evliya Çelebi, Seyahatname adlı eserinde Fâtih, Süleymâniye, Sultânahmed hastahanelerini anlatır.

Osmanlı'nın klasik döneminde tıp adamlarına büyük önem verilmekte, yerli tıp adamlarının yanı sıra farklı bölgelerden gelen tabibler

de Osmanlı'da ilgi görmekteydi. Bu dönemin tabipleri ameliyatlar yapabilmekteydi. Örneğin nebatî (bitkisel tıp) tıpla meşgul olan Altunîzâde'nin (öl. XV. yüzyıl sonları) idrar darlığı çekenlere başarılı sonda ameliyatları yaptığını Şakaik-i Numaniye'den öğrenmekteyiz.

Batıyı Tanıma (1730-1825) : Eğitimde yenileşme hareketlerinin görüldüğü ve Batı'daki gelişmelerin tercümeler yoluyla aktarıldığı bir dönemdir.

Batıya Açılış ve Modernleşme Dönemi (1827 sonrası)

1827’de Mustafa Behçet’in çalışmalarıyla kurulan Tıbhâne-i Âmire ve 1839’da kurulan Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şâhâne dönemin önemli tıp eğitimi kurumlarıdır.

Batı’da bilimin son derece ilerlediğini

ve Osmanlıların çok geri kaldığını düşünen II. Mahmut, tercüme ile vakit kaybedilemeyeceğini söyleyerek hekimliğin Fransızca okunmasını emretmiştir. 1827’de ordunun tabib ve cerrah ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile Hekimbasi Mustafa Behçet Efendi’nin önderliğinde Tıphâne-i Âmire adında bir tıp mektebi açılması yolundaki

çalışmalara başlanmış. Mustafa Behçet Efendi bu mektebin ilk nizamını hazırlamış ve Türkiye’de modern tıp mektebinin kurucusu olmuştur. Gülhane bahçesinde bulunan binalarda faaliyetine başlayan Tıphâne-i Âmire’yi aynı yıl Sehzadebası’nda açılan Cerrahhane takip etmiştir. 1831-1832 tarihlerinde Cerrahhane,

Topkapı Sarayı bitisiğindeki bir binaya nakledilmiştir. 1836’da iki mektep birleştirilmiş, 1839’da da Gülhane’den Galatasaray’a taşınmış ve mektebin başına Avusturyalı doktor C. Ambroise Bernard getirilerek mektebin adı Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Sahâne olarak değiştirilmiştir.

2017 Gözlük trendleri

2017'de trendleri yalnız kıyafetlerde değil en sık kullanılan aksesuarlarda da karşımıza çıkıyor. Bu kez en sevdiğimiz aksesuarlardan güneş gözlüklerinin izini sürdük ve bizi bekleyen yeni trendleri araştırdık.

1 - Çift camlı modeller

Özellikle çift cam modeller bu sezon revaçta olacak. Üst üste takılmış gibi duran camlar oldukça trend ve sıra dışı bir görünüm katabiliyor.

2 - Pastel tonlar

Renklerde ise daha çok pastel tonlar ön plana çıkıyor. Pudra pembesi, mavisi ve lila, soluk gri tonları dikkat çeken renk

tonlarından... Kedi gözü tipi modeller de yine bu sezon aramızda! Ancak özellikle Miu Miu ve Prada'da çerçeveler çok daha renkli ve farklı kesimlerde... Yine Miu Miu ve Prada için sezonun en iddialı modellerini ortaya koyan markalardan diyebiliriz. Prada yine imzasını çerçevenin kenar işlemleri ile atıyor. Miu Miu ise üç boyutlu yapısı ile öne çıkıyor. Haliyle önümüzdeki yılın trendleri de bu

şekilde belirlenmiş oluyor.

3 - Neonun yükselişi

Armani ailesi ise neon çizgili modelleri ile sezona başka bir yönde trend katıyor. Kullanması zor olan neon renkler ufak bir çizgi detayı şeklinde gözlüklerde çok daha dengeli bir duruşa sahip...

4 - Sezonun markası: Dolce&Gabbana

Sezonun favorileri arasında işlemeli modelleri ve yuvarlak kesimleri ile ön plana çıkan Dolce&Gabbana modeller bulunuyor. Çiçek, altın metalik işleme gibi detaylara gözlüklerinde bolca yer veren marka bu sezon da geleneğini bozmuyor. Gözlük boyutları yine oldukça iri ve kendini ön plana çıkaracak şekilde tasarlanmış.

1950'lerde Gözlük Modası

Tarih boyunca çeşitli halklar zamanın şartlarına göre materyaller kullanarak giysiler, takılar yapmışlardır.

Bugün modanın ilk ortaya çıkışının zamanı uzmanlar tarafından araştırılmaya devam ediyor. Çünkü moda, insanlığın var olduğu tarihteki sıcaktan terleme ve ya soğuktan korunma gibi doğa olaylarının etkisiyle ortaya çıkmış olsa bile,

medeniyetin ilerlemesiyle moda kavramı da gelişmiş ve bugün olduğu gibi insanların hayatında zorunluluğun ortaya çıkardığı bir kavram olma yerini gerekliliğe bırakmıştır.

Özellikle kadınlar daha güzel görünmek, farklı olabilmek için değişik giyim tarzları

ve ilginç aksesuarlar geliřtirdiler.
Bugün hepimizin geleneksek olarak
adlandırdığımız giyim tarzları da aslında
hepimizin içinde varolan o gizli moda
kültürünün dışa yansımasıdır.
Gözlük te bu aksesuarlardan biridir. İşte
50' li yıllardan gözlük örnekleri...

Retro Focus Eyewear

David Beckham -Los Angeles

Ermenegildo Zegna güneş gözlüğü ile fark attı. Güneş gözlüğü - tarzı SZ3607G col.6K1P - De Rigo tarafından kendisine hediye edildi.

Tom Hanks 'Kaptan Phillips' in Flexon Gözlükleri

Aksiyon gerilim filmi, Kaptan Richard Phillips rolünde Aktör Tom Hanks 'Kaptan Phillips,' optik tarzı Flexon 610 takıyor. FL.13.JR31788 Modeli Tom Hanks in 2009 yılında MV Maersk Alabama sırasında Hint okyanusta Somalili korsanlar tarafından rehin alınan tüccar denizci Kaptan Richard Phillips, anlatan biyografik film. Son iki yüz yıl içinde kaçırılan ilk Amerikan kargo gemisi.

Brad Pitt in tercihi Carrera gözlükleri

1950'lerde oluşturulan ve en büyük Güney Amerika araba yarışlarından gelen ilham, Carrera Güneş Gözlüklerini doğurdu. Spor gözlükleri, kayak gözlükleri ve kask alanında bir yenilikçi olduğu bilinmektedir. Sadece sporcular bir sayısız dizi arasında popüler Carrera kullanıyor. Takım elbiseli veya Taylor Lautner gibi düz bir tişört ile Carrera varken rahat olun. Ne olursa olsun, kesinlikle bu çok yönlü güneş gözlüğü vazgeçilmezler arasında..

Tina Fey

Tina Fey bu ikonik özellikleri olmadan kim olabilirdi? Seksi kütüphaneci olabilir mi?

Elton John

Sir Elton gözlükleri her zaman yaşam kişiliğinin büyük bir uzantısı olarak işlevi var. 60'lardan bu yana hep kişiliğini gösteren kendi tarzını belirten gözlükler kullanıyor

Kanye West

Vizyonunu geliştirmek bir yana, Kanye panjurlu gözlükleri ile dikkatleri üzerine çekiyor.

Johnny Depp

Bay Seksi adam son zamanlarda her yerde bu gözlükleri ile gözükmekte, Depp in gözlükleri artık bir parçası haline geldi.

Zooey Deschanel

Zooey Deschanel, klasik ve siyah gözlüklerle bir prenses edasında, tarz yaratmayı seviyor.

ÜNLÜ GÖZLÜK

LER VE ÜKLERİ

Gözyaşı Mucizesi

Çoğu zaman üzüntüden, kimi zaman sevinçten dökülür gözyaşları. Bir damla gözyaşı bile aslında bu köşeye sığdırılamayacak kadar geniş, mucizevi bir yapı. Göze kaçan en ufak bir tozu refleks sulanmayla atabildiği gibi içindeki mikrop kırıcı maddeler sayesinde de büyük bir koruyucu etkiye sahip.

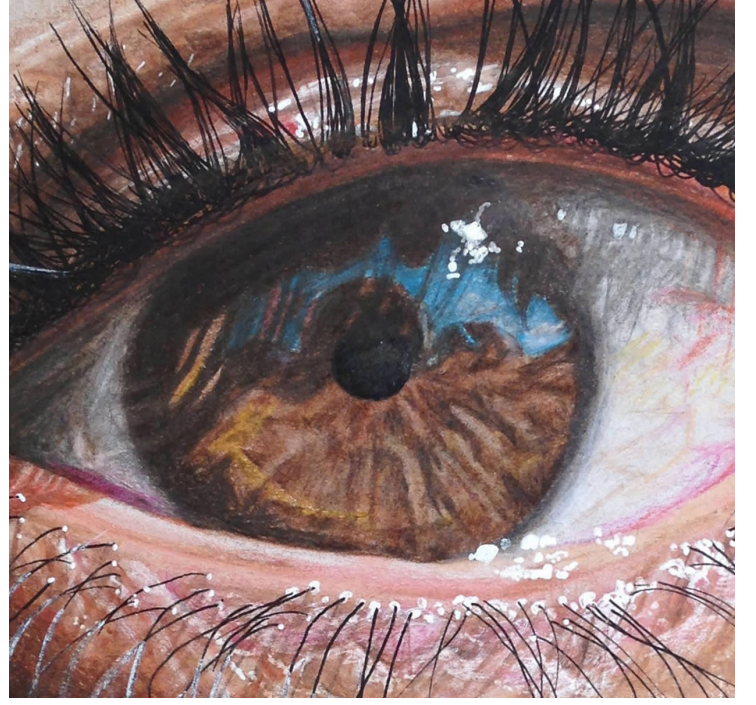
Kuru Göz (Gözyaşı Fonksiyon Bozukluğu) Özellikle hanımlarda menopoza sonrası daha fazla olmak üzere toplumda sıkça görülen bir konu. Gözlerde yanma, batma, kızarıklık, bulanık görme ve ara ara ani sulanmalar söz konusu. Bazı (alerji, hipertansiyon, depresyon, anksiyete vb) ilaçları, enfeksiyonlar, tümörler, şeker, tiroid, romatizma hastalıkları, kimyasal yanıklar, refraktif cerrahiler gözyaşı miktarı ve fonksiyonunu bozabiliyor. Gözyaşı su

dışında, başlıca müsin (şekerli protein) ve yağdan oluşuyor. Sadece sudan oluşsaydı, göz yüzeyine tam tutunamadığı gibi, çok daha çabuk buharlaşacaktı. Hastalarımı soruyla karışık verdiğim bir örnek: Birisinde biraz sıvı yağ olan birer litrelik 2 tencere suyu güneşin altında bekletirsek önce hangisi buharlaşır? Sırf su olan dediğinizi duyar gibiyim. Tabii ki yağ en üstte kalarak buharlaşmayı engelliyor. Gözyaşımızın da en dış kısmındaki bu yağ tabakası olmasaydı balıklar gibi suda yaşamak ya da dakikada 15-20 yerine 50-60 kez göz kırpma zorunda kalırdık. Klimalı ortamların olumsuz etkilerine ek olarak özellikle cep telefonu ve bilgisayar kullanımında dikkatli bakış nedeniyle dakikada 4'e düşen kırpma sayısı yüzeyin yeterince ıslanmasını engelleyerek şikayetleri artırıyor.

Her Damla Olmaz

Muayenede gözyaşı miktarını, bütünlüğünü, kimyasal yapısını, göz yüzeyinin durumunu ve kişiye özel en yararlı damlaları belirlemek mümkün. Örneğin, su miktarı yeterli olan bir kişide yağ miktarı yetersizse su içeren bir damladan fayda beklenemez. Genelde katkı maddesi içermeyen küçük tek kullanımlıkları daha çok tercih etmekteyiz. Ancak, bu damlaların hiçbiri içinde 50-60 değişik madde olan doğal gözyaşının yerini tutmuyor. Bu nedenle, göz pınarına koyduğumuz tıkaçlarla doğal gözyaşının burun boşluğuna geçmesini engelleyerek gözde daha fazla kalmasını da sağlayabiliyoruz. Son yıllarda ise gözyaşı salgı bezi kenarına yerleştirilen milimetrelilik elektrodların uyarılarıyla doğal gözyaşı 5 kat daha fazla salgılatmak mümkün olacak görünüyor. Gözyaşlarınızın hiç kurumaması, sadece sevinç gözyaşları dökmeniz dileklerimizle...

Soğuk hava hasta eder mi?

Grip gibi viral enfeksiyonların birinci sorumlusu hava değildir. Soğukta hasta olmamızın sebebi, kapalı mekanları daha çok kullanıp mikroplarımızı birbirimizle daha çok paylaşmamızdır

Sanki havaları ben soğuttum! Havalarda iki gün soğur soğumaz bir şikayet, bir şikayet ki sormayın gitsin! “Havalarda bizi şaşırtıyor. Bir gün güneş, ertesi gün yağmur. Ne giyip nasıl hareket edeceğimiz, bir türlü kestiremiyoruz. Bu durum çoğumuzu hasta etmeye yetiyor. Kalın giymek hasta ediyor. Anı hava değişimleri hasta ediyor...”

Bu kadar soru bombardımanı üzerine, “Soğuk hava bizi nasıl hasta ediyor?” diye merak edip araştırdım. Türkçe kaynakların bazıları “Soğuk hava değil, düşen vücut ısı hasta ediyor” diyor. “Vücut sıcaklığı” yerine yanlış bir şekilde “vücut ısı” diyen bu kaynaklara ne kadar güvenilir!

Soğuk algınlığı ve gribin nedeni üşümemiz

Bu konuda en doğru Türkçe açıklamayı internette buldum. “Soğuk hava gribe neden olmaz!” diye başlık atıp “Doğru bilinen bazı tıp yanlışları kötü bir grip gibidir; geçmek bilmez” diyerek taşı gediğine koymuş. Bu hatayı en çok da “Ceketini giy, üşüteceksin” diye çocukların arkasından bağırان anneler yapıyormuş. Aslında biz ne kadar “Soğuk hava grip ve nezle neden olmaz” dersek diyelim tüm anneler binlerce yıl yaptıkları gibi çocuklarını hep sarıp sarmalamaya devam edecektir. Ama soğuk hava insanı nasıl hasta eder ki?

Sağlıklı bir yaşam için en güvenilir tavsiyeleri ben Harvard Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Yayınları’ndan alırım. Harvard’a göre araştırmacılar bu soruyu uzun yıllar incelemiş ve günümüzde normal bir soğuk havaya maruz kalmanın gribe neden olmayacağı sonucuna varmışlar. Çünkü grip ve soğuk algınlığı viral birer enfeksiyondur. Yani uzmanlar kışın artan soğuk algınlığı ve gribin nedeninin üşümemiz olmadığını belirtiyor. Diğer bir deyişle, araştırmalar soğuk ve ılık ya da kuru ve ıslak havada insanların virüs kaptıklarında hasta olma şanslarının eşit olduğunu söylüyor.

Acunn.com’da aktarıldığına göre, New England Journal of Medicine’in 1968 yılında yayımladığı bir araştırma, havanın soğuk algınlığına etkisi olduğunu kesin olarak yalanlıyor. Araştırma, düşük sıcaklıkların soğuk algınlığına yakalanma olasılığında hiçbir etkisi bulunmadığını gösteriyor. Dr. Janet O’ Mahony’ye göre grip ve nezle doğrudan

temasla geçer. Hastalanmanız için birinin üzerinize doğrudan öksürmesi ya da hapşırması gerekli veya sizin mikrop bulaşmış eşyalara dokunup elinizi gözlerinize, ağzınıza, burnunuza götürmeniz yeterli. Özetle, kapalı alanlarda mikroplarla yakın temasta bulunduğumuz zaman hasta oluyoruz.

Buraya kadar soğuk ya da sıcak havanın vücudumuza virüsü koymadığını anladık. Ama etraftan aldığımız her virüs bizi neden bazen hasta ediyor bazen de etmiyor? Kimine göre soğuk algınlığına sebep olarak ani hava değişiklikleri gösterilebilir çünkü havanın ani değişmesi veya soğuması insanların vücut direncini düşürüyor, yani bağışıklık sistemimizi zayıflatıyormuş. Ne yalan söyleyeyim, ben de öyle düşünüyorum, ne vitamini alsam, ne yesem de bağışıklık sistemimi kuvvetlendirsem diye sorup soruşturuyordum.

Reçete yazdıranlara bir de maske hediye edilmeli

Harvard Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Yayınları'na bağışıklık sistemimi nasıl kuvvetlendiririm diye bakınca bu arayıştan vazgeçtim. Harvard'a göre soğuk havanın insan bağışıklık sistemi üzerine herhangi bir olumsuz etkisi yok. Şüphesiz aşırı soğuk havaya maruz kalmanın neden olduğu hipodermi ve soğuk ısırgı, doku hasarı gibi problemler olur fakat bağışıklık sisteminiz için endişelenmeyin diyorlar. Kimine göre de kalın giyinmek de hasta ediyor çünkü terletiyormuş! "Bu da mı yalan!" diyebilirsiniz ama bunun da bilimsel hiçbir dayanağı yokmuş.

O yalan, bu yalan ama sigara içmemek, doğru beslenmek, hijyen, yeterince uyumak, düzenli doktor kontrolü ve hareketli bir yaşam sürmek en doğrusu!

Evet, soğuk hasta eder ama grip gibi viral enfeksiyonların birinci sorumlusu hava ve meteorologlar değildir. Sonuçta soğukta hasta olmamızın sebebi, kapalı mekanları daha çok kullanıp mikroplarımızı birbirimizle daha çok paylaşmamızdır. Ayrıca sadece soğuklar gribe neden olsa bahar ve yaz aylarında hiç kimse grip gibi hastalıklara yakalanmazdı.

Sağlık Bakanlığı'ndan bir ricam var: Grip gibi bulaşıcı hastalıkların yayılmaması için reçete yazdıranlara bir de maske hediye edilsin. Sonuçta koruyucu hekimlik, tedaviden daha ucuz, acısız, sıkıntısız...

Diferansiyel Dikey Prizmatik Etki

Tek odaklı camlarda olduğu gibi, bifokal ve progresiv camlarda da “Slab-off” üretim tekniği ile diferansiyel dikey prizmatik etki sorununa kısmen çözüm getirilebilir.

Progresiv ve Bifokal Camlarda Diferansiyel Dikey Prizmatik Etki

Haziran 2017 tarihli yazımızda “Diferansiyel Prizmatik Etki” nin ne olduğunu, nasıl oluştuğunu ve Tek Odaklı Camlarda nasıl kontrol altına alınabileceğini görmüştük. Bu ayki yazımızda da Progresiv ve Bifokal camlarda oluşan “Diferansiyel dikey prizmatik etki” nin nasıl oluştuğunu ve nasıl kontrol altına alınabileceği konusunu daha detaylı olarak inceleyeceğiz.

“Diferansiyel prizmatik etki” miktarına tam olarak tolere edemeyen tek odaklı gözlük kullanıcısı, baş hareketleri ile camların optik merkezlerine yakın olan bölümlerinden bakarak, en azından camların bir bölümünden konforlu görüş elde edebilir. (Daha detaylı bilgi için Optisyenin Sesi dergisinin Haziran 2017 sayısına bakınız). Fakat bifokal ve progresiv cam kullanıcıları için böyle bir çözüm mümkün değildir. Diferansiyel dikey prizmatik etki miktarına olan tolerans kişiden kişiye farklılık gösteriyor. Bazı kişiler ½ D prizmatik etki farkına tolere edemez iken, bazen 2-3 Diyoptri diferansiyel prizmatik etkiye ve hatta 5 Diyoptriye adapte olan kişilere de rastlıyoruz! Binoküler görüş kalitesi yüksek olan kişilerin diferansiyel prizmatik etkiye olan toleransları genellikle daha az olup sorun yaşama ihtimalleri daha yüksektir.

Progresiv ve Bifokal Camlarda Diferansiyel Dikey Prizmatik Etkinin Kontrol Altına Alınması: Tek odaklı camlarda olduğu gibi, bifokal ve progresiv camlarda da “Slab-off” üretim tekniği ile diferansiyel dikey prizmatik etki sorununa kısmen çözüm getirilebilir. Diferansiyel prizmatik etkiyi, tolere edilebilecek miktarlara düşürebilmek ancak cam üzerinde belirli bir alanda gerçekleştirilebildiğinden, bu yöntem ne yazık ki her zaman %100 tatmin edici olmuyor. “Slab-off” yapılan camların diğer dezavantajı da bu camların üzerinde E-line bifokal camlardaki gibi yatay bir çizginin oluşmasıdır.

Diferansiyel dikey prizmatik etki sorununu çö-

zebilmek için sağ ve solda farklı çaplarda okuma segmenti olan bifokaller, yapışturma segmentli bifokaller, “Franklin” bifokal camları ve prizmatik segmentli bifokal camlar da kullanılabilir. Bifokal ve progresiv camların okuma bölgelerindeki Diferansiyel dikey prizmatik etki ayrıca Fresnel prizmaları ile de kısmen kontrol altına alınabilir. Progresiv camlarda sorunun hangi durumlarda oluşabileceğini ve olası çözümlerin ne olabileceğini birkaç örnekle inceleyelim: Aşağıdaki gözlükleri, gerçek sorunun yaşandığı bir örnek olarak inceleyebiliriz:

Sağ: +2.00-1.00 x 90

Sol: +0.50-0.50 x 90

Adisyon: 2.25

Çerçeve A boyutu: 54 mm

Çerçeve B boyutu: 35 mm

Burun aralığı (DBL): 14 mm

Pd: Sağ: 28 mm, Sol: 30 mm

Montaj Yüksekliği: Sağ/Sol: 22 mm

Bu gözlüklerde Minimum Montaj Yüksekliği 20 mm olan progresiv camlar kullanıldı.

İki göz arasında “Dikey” meridyendeki güç farkı 1.50 Diyoptridir. Böyle bir farkın sorun yaratma ihtimali her zaman mevcuttur. Camların Minimum Montaj Yüksekliği 20 mm olduğundan Sağ ve Sol camların okuma bölgelerinde oluşan (yaklaşık) prizmatik etkiler şöyle oluyor:

Sağ camda: $2.0 \times 1.6 = 3.20D$. Taban Yukarı

Sol camda: $0.5 \times 1.6 = 0.80D$. Taban Yukarı

(Camların Minimum Montaj Yüksekliği 20 mm olduğundan, Montaj (+)’sının prizma ölçüm noktasından 4 mm yukarıda olması nedeniyle, prizmatik etki hesaplamamızı $20-4=16 \text{ mm} = 1.6 \text{ cm}$ mesafeye göre yaptık)

Bu durumda gözlüğümüzün okuma bölgelerinde oluşan prizmatik etki farkı yaklaşık olarak 2.40

(3.20-0.80) prizma diyoptrisi olmaktadır. Uzakta veya yakında iki göz arasında oluşan prizmatik etki farkı 1.00 diyoptrinin üzerinde olduğunda her zaman diplopi (çift görme) ihtimali vardır. Bu gözlük üzerinde okuma bölgelerinde oluşacak diferansiyel prizmatik etkiyi azaltmanın tek yolu, daha kısa koridora sahip progresiv camların kullanımıdır. Minimum Montaj Yüksekliği 14 mm olan camların monte edildiğini farzettığımız zaman yeni camlarda oluşan prizmatik etkiler yaklaşık olarak şöyle olacaktır:

Sağ camda: $2.0 \times 1.00 = 2.00$ Taban Yukarı
Sol camda: $0.5 \times 1.00 = 0.50$ Taban Yukarı
(Camların Minimum Montaj Yüksekliği 14 mm olduğundan, Montaj (+)'sının prizma ölçüm noktasından 4 mm yukarıda olması nedeniyle, prizmatik etki hesaplamamızı $14-4=10$ mm = 1.0 cm mesafeye göre yaptık)

Minimum Montaj Yüksekliği 14 mm olan bu camların okuma bölgesinde oluşacak prizmatik etki farkı yaklaşık olarak 1.50 (2.00-0.50) prizma diyoptrisi olacaktır.

Prizmatik etki farkının 2.4 diyoptriden 1.5 diyoptriye düşürülmesi sorunu azaltacak, belki de

tamamen çözecektir. Yalnız, koridorun kısalması neticesinde camlar üzerindeki aberasyonların artmasına bağlı olarak hastanın şikayet belirtmesi olası bir durumdur.

Yukarıdaki alternatifler dışında presbiyoplar için en iyi gözlük çözümü, daha önce de söz edildiği gibi Uzak ve Yakın için ayrı ayrı yapılacak olan iki tek odaklı gözlüğün tercihi olabilir. Böyle bir durumda Yakın gözlüğünde pantoskopik açı artırılarak optik merkezler pupilla merkezlerinden 5-6 mm aşağıya alınmalıdır. Anisometrop kişinin Uzak gözlüğünde de pantoskopik açı azaltılarak optik merkezler göz hizasına yaklaştırılmalıdır. Fakat Diferansiyel dikey prizmatik etki (aynı zamanda Anizokoni) sorununu çözüp sağlıklı binoküler görüş elde etmenin en sağlıklı yolu, gözlük yerine kontakt lens kullanmaktır. Eğer kişi presbiyop ise, Uzak görüşünü düzeltmek için verilecek kontakt lenslere ek olarak presbiyopisini düzeltmek için de lenslerin üzerinden kullanılacak progresiv gözlükler en uygun çözüm olabilir. Progresiv veya bifokal kontakt lenslerin kullanımı da diğer alternatifler olabilir. Tabii ki şartların uygun olduğu durumlarda refraktif lazer uygulamaları ile gözler sıfırlanıp Diferansiyel prizmatik etki sorunu tamamen ortadan kaldırılabilir.

Koruyucu İş Güvenliği Gözlükleri

Gözler için risk oluşturan tehlike nedenlerini darbe, yüksek sıcaklık, tozlar, kimyasallar ve optik radyasyon olarak sınıflandırıyoruz. Bu doğrultuda göz ve yüz koruma aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

Bu yazımızda “koruyucu gözlük seçiminde nelere dikkat edilmeli? İş güvenlik gözlüğü nasıl seçilir? sorularına yanıt arayacağız.

Gözler için risk oluşturan tehlike nedenlerini darbe, yüksek sıcaklık, tozlar, kimyasallar ve optik radyasyon olarak sınıflandırıyoruz. Bu doğrultuda göz ve yüz koruma aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

Darbelere karşı koruma

Likit sıçramalara, gaz, toz, erimiş metal veya yüksek sıcaklığa karşı koruma

UV ışınları, iyonize edici radyasyon ve elektrik arklarına karşı koruma

Laser ışınlarına karşı koruma

Bilgisayar ortamında (ekranlı araçlar) koruma
Göz koruma ekipmanları yukarıda bahsi geçen tehlikeler ve yaratacağı riskler doğrultusunda sınıflandırılmış olup, doğru işte doğru koruma ekipmanının kullanımı büyük önem taşımaktadır. “Kişisel Koruyucu Donanımların İş yerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik” içeriğinde ise göz ve yüz koruyucular şu şekilde sınıflandırılmıştır:

Gözlükler

Kapalı gözlük (dalgıç tipi gözlük)

X-ışını gözlüğü, lazer ışını gözlüğü, ultra-viyole, infrared, görünür radyasyon gözlükleri

Yüz sperleri

Ark kaynağı maskeleri ve baretleri (elle tutulan maskeler, başa veya koruyucu başlıklara bağlanabilen maskeler)

KORUYUCU İŞ GÜVENLİĞİ GÖZLÜKLERİ

a) Kaynakçı Gözlükleri

Ağır sanayi bölgelerinde tehlikeli iş kollarında çalışan yoğun ışığa maruz kalmamak için kullanılan koyulaştırılmış yüksek UV korumalı gözlüklerdir.

b) İş Güvenliği Gözlükleri

Ağır sanayi bölgelerinde tehlikeli iş kollarında göze gelebilecek dış etkenlerden koruyan kırılmalara karşı dayanıklı yüksek UV korumalı gözlüklerdir.

c) Kar ve Toz Gözlükleri

Bu tür gözlükler genellikle askeri alanlarda ve doğa sporları alanında kullanılan gözlüklerdir.

d) Balistik Koruyucu Gözlükler

Bu tür gözlükler hava ve ortam koşullarına bağlı olarak göze zarar verebilecek (şarapnel parçası, taş, kum, toz, bilye;) sıçrayan parçaların göze zarar vermemesi için kırılmaya karşı dayanıklı gözlüklerdir.

bu tür gözlükler numaralı yapıldığında iş verimliliğini artırmaktadır.

Bu tür gözlükler EN 166 standartlarının altında kullanılmamalıdır.

İsimsiz kahramanlar olan Öğretim görevlileri, yaptıkları işler ve sorunları

Sayıları hızla artan vakıf ve kamu üniversiteleri eğitime katkı sağlamaktan uzaklaşmaya başlamışlardır. Biyolojik gelişmesini tamamlamadan artan üniversite sayısı obez olarak gelişen bir insan bedeninden farksızdır. İç organlarına zarar vererek gelişirler. Bu obeziteden de en kötü etkilenen organ ise öğretim görevlileridir.

En sonda söylenecek sözü en başta söylemek gerekirse: Yeni nesil üniversiteler, eğitim anlayışına göre minimum maliyet ve maksimum fayda sağlamayı tercih eden kurumlar. İyi eğitim almış ALES sınavından başarı ile geçmiş çoğu doktora öğrencisi olan nitelikli kişilerden ekip kurup personel ihtiyacını giderip bu personele de ders verdiriyor. Evet, üniversitelerimiz kadrolu öğretim görevlilerinden memur ortaya çıkarıp iş yüklerini olabildiğince artırdılar. Bu öğretim görevlileri insanüstü bir gayretle iş yükünün altından kalkmaya çalışıyorlar.

Ne yaptıklarını kısaca (!) anlatmak gerekirse:

- Okulun tanıtım çalışmalarını yürütmek. Liselere ziyaret ve sunum yapmak. Fuar tanıtımı gibi organizasyonun her işlemini etkinlik kapsamında düzenlemek. Okula gelen grupları gezdirmek ve sunum. Okul politikasına göre başka şehirlerde tanıtım yapmak. Siyasiler ve bürokratların ziyaretlerinde onlara rehberlik etmek. Öğrenci kotaları yüksekken ödüllendirilmeyen öğretim görevlileri kontenjanlar dolmadığında sorumlu tutulmak.
- İdari ve akademik işler
Öğrencilerin ders kayıtlarını yapmak. Ders kaydını yaptıramayan veya dersi sisteminde görünmeyen öğrenci için dilekçe yazıp takip etmek. Kredisi yetmeyen öğrenci için kredi hesaplayıp kredi talep dilekçesi yazmak. Sistem sorunları nedeni ile ders kaydı sorunsuz olmuyor, tüm bu sorunları dilekçe yazıp düzeltmek. Seçmeli derslerde öğrencinin talebi üzerine ders değişikliği yapma ve değişen ders konusunda gerekli bilgilere ulaşamadığında, öğrenci işlerinden kaynaklanan sorunları çözmek. Başka üniversiteden gelen öğrencilerin ders aktarım tablolarını hazırlamak, sayılan ve/veya sayılmayan dersleri belirleyip ona göre kaydını yapmak sonra da takip etmek.

Aynı üniversitede bir programdan, diğerine geçenlerde de bu aşama geçerli. İkinci üniversitesi olanlar için transkript ders içeriği ve dilekçe isteme muafiyet tablosu hazırlayıp uygunluk vermek. Öğrencilerin her türlü bireysel psikolojik ve sosyal sorunu ile ilgilenmek. Dışarıdan gelen (DSÜ) hocalarına sistemi anlatmak, onlara bu alanda eğitim vermek. Çoğu zaman bu hocaların tüm idari ve öğretim işlemlerini yapmak.

- Ders programları ile ilgili Faaliyetler
Haftalık ders programı kontrolü. Öğrenci isteklerine göre hocaların boş vakitlerini tespit edip değiştirmek. Ders programındaki hataları düzeltme takip etmek. Bologna süreci diye ifade edilen sekreterlik işlemlerini internet üzerinden yürütmek. Tüm ders çıktılarını arşivleyip saklamak. Okulun dahil olduğu Erasmus ve akreditasyon süreçlerinde sınav kağıdı, yanıt anahtarı, ders programı, akts hesabı, akademik kurul raporları ve bunlar için her dönem yeni bir klasör şeklinde (kullanılan sınav kağıtlarının dizaynı dahil) Türkçe ve İngilizce hazırlamak. Ders konuları ve içeriklerini Türkçe ve İngilizce hazırlamak. Çakışma, kesişme, hocaların sorumluluk alanındadır. Başka üniversite ders programı takip etmek, rekabet edecek değişiklikleri yapmak. Dönemlik dersleri günlere dağıtmak hocalarla görüşerek ayarlamak. Akademik tittle olan hocalar ve Ders saati ücretli hocaların sorunlarını çözmek, derse gelmeyecekse haberdar olmak. Programa göre derslerin yapılıp yapılmadığını kontrol etmek. Sınav programı hazırlamak, derslik bulmak ve tüm ayarlamaları yapmak.
- Staj
Staj listesi hazırlamak, Öğrenci ve staj yapacağı kurum ile iletişime geçirmek, staj yerini değiştirmek isteyen öğrencilere yeni yer bulmak. Stajın uygun ve doğru yapıldığını takip ve kontrol etmek. Stajda yaşanacak sorunları çözmek, staj sonunda değerlendirme yapmak, stajdan kalan veya gitmeyen öğrenciler için dosya hazırlayıp saklamak.

Günümüz Türkiye'sinde eğitim öncelikli sorun olarak incelenmeye başlanmış ve ilköğretimde radikal değişiklikler gündeme gelmişken, gözden kaçan önemli bir gerçek üniversitelerimizin durumu. Üniversite eğitiminin birbirinden farklı birçok sorunu varken bugün “yani öğretmenler gününde” en önemli sorun olan insan faktörü ve insan kaynaklarıdır.

Mezuniyetten yıllar sonra evrak almaya gelen öğrenciler için arşive girip bunları kontrol etmek.

- İletişim
Öğrenci ile iletişim ağı oluşturmak ve yönetmek.
Hocalarla iletişim ağı kurup yönetmek. Tüm duyuruları hocalara ve öğrencilere iletme.
- Ek işler
Sınavlarda gözetmenlik yapmak. Günde 6 - 7 saat 4-5 gün olabiliyor.
Vize ve final ortalaması, harf notu hesaplama sisteme girmek.
Notu girilmeyen öğrenci olursa hocalardan notunu öğrenmek, dilekçe yazmak, takip etmek.
Üniversitenin nerdeyse tüm birimleri, (Erasmus, öğrenci işleri, üniversite sosyal faaliyetleri gibi.) Her sorunda öğrenciyi bölümün öğretim görevlisine gönderir.
Bunca iş yükünün altında gece 23,00 e kadar ders verip ertesi gün, Saat 08,30 da derse girmek yine öğretim görevlisinin yazılı olmayan görev tanımında yer alır.
- Mezuniyet süreci
Tüm öğrencilerin, öğrencilik dönemini eğitim süresi boyunca raporlamak (Öğrenci bir dersi seçmemiş veya ortalaması 2'nin altında kalmış ya da yanlış dersi seçmişse bunu tespit etmek.) her şey normalse öğrenciye mezuniyet belgesi vermek.
Mezuniyet töreni organizasyonunu planlama ve uygulamak.
Mezuniyetini bekleyen öğrenci kimseden bilgi alamaz, cep numarasını bildiği hocasını arar, hoca gerekli yerleri arayıp bilgi verir. (Bunu 100 mezun varsa hepsine yapar. Aranan her zaman Öğretim Görevlileridir.)
- Tüm bunların sonucunda varılan nokta ise.
Laboratuarda çalışmıyorlar kendilerine geliştiremiyorlar. Bu nedenle doktoraları bitse de nitelik oluşmuyor.
Öğretim görevlileri doktora yapmak için başka üniversitelere gidiyorlar. Fakat yoğun tempodan dolayı aksamalar oluyor ve doktora uzuyor. Alanlarında yayın yapamıyorlar.
Bu durum beraberinde bitkinlik boş vermişlik durumu, idare etme bıkkınlık motivasyon düşüklüğü ortaya

çıkıyor.

Maddi kaynaklarının yetersizliği nedeniyle, ders başarı oranları düşüyor, yabancı dil olanakları azalıyor.

- Ders saat ücreti ile çalışan öğretim görevlilerinin durumu da şöyle:
Nispeten rahat olmalarına karşılık, üniversitenin hiçbir sosyal olanaklarından yararlanmazlar.
Odaları yoktur. Yayın ve makale ücreti almazlar. Katılacakları seminer, sempozyumda yapacakları sunumlar için destek almazlar, başarısızlıkları soruşturulurken, hiçbir başarıları görünmez.
Bu kadar karamsar bir tablonun ardından söyleyebilirim ki durum çözümsüz değildir. Üniversite ve diğer birimlerin nitelikli yeterli maaşı ve uygun çalışma koşullarına sahip personel istihdam etmesi ile ilk adım atılacaktır. Ardından bu personelin, yardımcı personel olduğunun işlerinin hocaların işini kolaylaştırmak olduğunu bilmesi ve bu sorumlulukla hareket etmesi sağlanmalıdır. Aksi devam ettiği süreçte televizyon programları, üniversitelerin üniversite olmadığı konusunda yaptıkları yayınlara devam edecektir.
Gelecek, insan kaynağının en önemli sermaye kalemleri içinde olduğu bilinci ile hareket eden üniversitelerin olacaktır. Amansız rekabet birkaç emekli profesöre düşük ücret ve bir iki saat ders vererek günü kurtarmaya çalışan kurumları yok edecektir. Kendini çağdaş mücadele teknikleri ve güçlü kadrosu ile geliştirenler kazanacaktır.
Yapılan çalışmalar bize göstermiştir ki, yetenekli insanlar.
• Kapasitelerini kullanabilecekleri görevler, zorlayıcı ve kendilerini geliştirici sorumluluklar üstlenmeye,
• Kariyerlerini geliştirme fırsatlarına.
• Bir başkasının kılavuzluk etmesine ve koçluğuna,
• İş ve özel yaşam dengesinin kurulmasına,
• Esnek ve yaratıcılığı teşvik eden çalışma ortamlarına,
• Stratejik olarak yönlendirici liderliğe,
• Sağlık olanaklarına ve
• Harici eşitliği hedef alan tatmin edici bir ücrete ihtiyaç duyarlar

Yetenek yönetimi onların bu ihtiyaçlarını karşılamaya yönelmektedir.

Sahip olduğunuz yeteneklerin kıymetini bilin.

YOLNAME

Yazı ve Fotoğraflar: Mustafa KÜREHİ
mkurehi@gmail.com

A woman is shown from the chest up, sitting on a balcony. She is wearing a colorful headwrap with green, red, and blue patterns, and a matching short-sleeved top. Her hands are clasped together on a wooden surface in front of her. The background features a bright blue sky, a body of water, and a distant shoreline with greenery. A green pillar is visible on the left side of the frame.

*Jamhuri Ya
Muungano Wa
Tanzania*

Puslu ve yağmurlu bir Nairobi sabahına gözlerimizi açıyoruz. Yolculuğumuzun bu etabı Kenya'nın başkenti Nairobi'den başlayacak. Saat 07.30 da bütün gece yağın yağmurla yıkanmış caddeye çıkıyor ve servis bekliyoruz. Hava oldukça serin. Bizi, terminale götürecek servis tam zamanında geliyor. Büyükçe bir minibüs. Bizde benzeri olmadığı için, adına midibüs diyelim. Yolda birkaç otele daha uğrayıp, yolcu aldıktan sonra, yine bu midibüslerle dolu bir sokağa geliyoruz. Aynı tipte, başka bir midibüse aktarma yapıp, valizlerimiz üst bagaja bağlanıp, yağmurdan korumak için, bir branda ile kapatıldıktan sonra yola çıkıyoruz.

Midibüsümüzün orta koridoru bile dolu. Yaklaşık yirmi beş kişiyiz. Altı, Hint asıllı, sekiz kişi Kenya ya da Tanzanya'lı siyah, geriye kalanlar "Mzungu" yani "Beyaz adam". Yaklaşık yarım saat sürüyor yağmurlu Nairobi sokaklarından kurtulmamız. Yol, yer yer toprak olduğu için, bütün gece yağın şiddetli yağmur yolun bazı bölümlerini götürmüş. Bu bölümlerden geçmek için, tarlalara inip, derelerden geçmeye çalışıyoruz. Nairobi'nin varoşlarını geçip otoyola (!) çıkıyoruz. Zaman zaman, aniden yol 2-3 Metrelik dev bir çukurla

kesiliyor. Sanki asfalt yağmur suyuna karışıp, akıp gitmiş. 255 Kilometrelik yolun neredeyse 160 Kilometrelik bölümünü böyle dura, kalka geçiyoruz. Bu, 160 Kilometre neredeyse 5 Saat sürüyor. Nihayet Kenya'ya veda edeceğiz. Yavaşça gümrük sahasına giriyoruz. Bu gümrük sahası, başka yerlerde gördüğüm hiçbir gümrüğe benzemiyor.

İlk göze çarpanlar çöp ve çamur. Dilenciler yolunuzu kesiyor. Seyyar satıcılar köşe kapmaca oynuyor. Önce Kenya polisinden geçip, Kenya'dan çıkmamız gerekiyor. Bir pencerenin önünde kuyruğa girip, Kenya'ya veda ediyor, aracımıza yöneliyoruz, bir görevli önümüzü kesiyor, yürüyerek geçmemiz gerekiyormuş, araçla geçmek yasak. Karmaşa ve hengâmenin içinden yürüyüp, yaklaşık yüz metre sonra Tanzania gümrüğüne kavuşuyoruz.

Küçük bir kulübenin önünde sıraya giriyoruz. Tanzania polisi, doldurduğumuz giriş formlarını ve pasaportlarımızı topluyor, gözden kayboluyor. Biraz sonra bir yine aynı pencereden, ülkeye giriş ücreti olan 50.- US Dolarları da toplayıp, yarım saat sonra, işlemleri yapılmış olarak pasaportlarımızı geri veriyor.

İlk göze çarpanlar çöp ve çamur. Dilenciler yolunuzu kesiyor. Seyyar satıcılar köşe

Yeniden midibüsümüze dolup yola koyuluyoruz. Çok değil birkaç yüz metre sonra, sanki İtalya'ya girmişiz gibi hissediyoruz. Pırıl pırıl, simsiyah asfalt, sarı yol çizgileri, bakımlı yol kenarları dikkatimizi çekiyor. Yağmurla yıkanmış çimler yemyeşil parlıyor. Ekvator çizgisinden güneye doğru indiğimiz için, hava daha güzelleşiyor. Daha ılıman ve yaşanılır bir ısıda. Bol yağmur, bol güneş, yemyeşil bir doğa. Ülkenin içlerine girdikçe, bu bakımın her yerde olmadığını ama yine de Kenya ile çok farklı olduğunu görüyoruz.

Tanzanya Birleşik Devletlerinin okuryazar oranı % 80 lerde. Bu okuryazar oranını, bir zamanlar, sosyalist olmalarına borçlu olduklarını övünerek söylüyorlar. Uzun yıllar Almanya'nın sömürgesi olan Tanzanya, Almanların ardından, sadece 17 yıl İngiliz

sömürgesi oluyor. Şu anda, her şey İngiliz usulünce yaşıyor. İki resmi dilden biri İngilizce, diğeri ise Swahili. Trafik, giyim kuşam, iş yaşamı, çay saati vs. Her şey İngiliz. Bu konuda İngilizlerin eline kimsenin su

dökemeyeceğini, Osmanlının gittiği ve yüzlerce yıl kaldığı ülkelerde bir iki cami, türbe, çeşme dışında hiçbir şey bırakmadığını üzümlere anımsıyoruz. 90 Kilometre yolu yavaş yavaş bitiriyor ve Tanzania'nın en önemli turistik şehirlerinden Arusha'ya geliyoruz.

Üç dört dönümlük bir arsaya girip park ediyor şoför. Bir evin bahçesi büyüklüğündeki bu arsanın, Arusha otogarı olduğunu öğreniyoruz. Taksiciler üzerimize üşüşüyor. Araba kiraladığımı söylüyorum, ama araba ve şoför ortada yok. Taksicilerden birine, araba kiraladığımı firmayı söylüyorum, bir yerlere telefon ediyor ve arabamızın yolda olduğunu müjdeliyor. Gerçekten Tank gibi bir Toyota 4X4 geliyor. Şoförün İngilizce ismi "Emanuel", Afrikalı ismi ise "Mafuru". Geç kaldığı için özür diliyor. Yemek yemeye gitmiş. Bizim de açtığımızı söylüyoruz. Bizi büyük bir otele getiriyor Mafuru.

Şoförümüzün Emanuel olan adı bizde sürekli Emmanuelle filmindeki Sylvia Kristel'i hatırlattığından, biz Mafuru ismini kullanmayı tercih ediyoruz. Otel, beklediğimizden daha güzel, 130 Kiloluk şefin dışında bütün çalışanlar genç kız. Parmesan peynirli makarna, Yunan salatası ve buz gibi "Kilimanjaro" biradan oluşan yemeğimizi yiyoruz. Kahvelerden sonra yola tekrar koyuluyoruz.

Ngorongoro'ya gideceğiz. (Goro n goro okunuyor). Ngorongoro, yaklaşık 2 milyon yıl önce oluşmuş bir krater ve vahşi hayat koruma alanlarından biri. Üç saatlik yolumuz var. 5-6 Bin cc'lik motoruyla aracımız homurdanarak ve azami 70 km. Hızla yol alıyor. Burada da trafik soldan. Yolda bir mola verip, cep telefonum için kontrollü bir Tanzania-vodacom kartı alıyorum. 10 bin Tanzania şilingi (yaklaşık 10.-TL) verip kontör yüklüyorum. Arkadaşım da, ben de dakikalarca İstanbul'u arayıp, ailelerimizle konuşuyoruz. Bir saate yakın bir süre de internete bağlanıyorum. Hızı biraz yavaş ama neredeyse bedava. Aslında bunu her ülkede yapmalı. Eminim, Birçoğumuz, yurtdışından döndükten sonra "cep telefonu faturalarında şok" yaşamıştır.

Örneğin, ben, Üç günlük Prag gezisi dönüşü 3 Bin Beş yüz lira fatura ödeyen birini tanıyorum.

Ailelerimizle konuşup, iyi olduklarını öğrenince keyfimiz yerine geliyor. Mafuru ile sohbet ederek yolu bitiriyoruz. Hava kararırken, “Ngorongoro farm House” isimli lodge dedikleri otelimize geliyoruz. Yemyeşil, yağmurdan pırıl pırıl yıkanmış bir ormanın içinde, kuş sesleri ve yaprak hışırtıları arasında, açık büfeden yemeğimizi alıp, temiz havayı ve yağmur sonrası oluşan toprak kokusunu ciğerlerimize çekip, hem midemizi, hem de ruhumuzu doyuruyoruz. Kahvelerimizi, yan masada, Gana’dan gelen bir çift ile sohbet ederek içip, yarın yaşayacaklarımızın merakıyla odalarımıza çekiliyoruz.

Sabah 07.30 da buluşuyoruz. Kahvaltıdan sonra, antik bir volkan olan Ngorongoro

kraterine gideceğiz. Dağ, 1800 Metre yükseklikte. Dağın tepesinden aşağı, Acacia (Akasya) ormanının içinden döne döne, çevrenin yeşilliğinden büyülenmiş bir şekilde, ince ince yağan yağmur altında 600 Metre inip kraterin dibine ulaşıyoruz. Zaman zaman aşağılarda incecik ip gibi su parıltıları görüyoruz. Krateri, öyle küçük bir delik gibi düşünmeyin. 15 Kilometre

Yemyeşil, yağmurdan pırıl pırıl yıkanmış bir ormanın içinde, kuş sesleri ve yaprak hışırtıları arasında, açık büfeden yemeğimizi alıp, temiz havayı ve yağmur sonrası oluşan toprak kokusunu ciğerlerimize çekip, hem midemizi, hem de ruhumuzu doyuruyoruz.

eni, 25 Kilometre boyu olan, yaklaşık 375 Kilometrekarelik bir kaldera burası. 30 Bin civarında vahşi hayvan yaşıyor burada. İnsan eli ile yapılmışçasına düz bir alan burası. Binlerce bufalo, Antilop, flamingo, zebra, baboon maymunu, aslanlar, filler, gergedanlar, yaban domuzları, geyikler, impalalar, siyah benekli Afrika maymunları, sırtlanlar, deve kuşları ve iki yüzden daha fazla kuş türünün yaşadığı bir doğal yaşam alanı bu Ngorongoro kalderası. Afrika yaban hayatının bir özeti gibi.

Ngorongoro, Afrika dilinde “Büyük delik” demek. Bu koruma alanının hayvanları, Serengeti ve Masai Mara hayvanları gibi göç etmiyorlar. Çünkü krater tabanında Magadi adında bir göl, Munge adında da bir bataklık var. En kurak zamanlarda bile susuz kalmıyorlar. Yüzyıllarca süren buharlaşmadan dolayı, göl suyu biraz tuzlu! Bu nedenle göl, uzaktan lacivert görünüyor. Etraf zümrüt yeşili! Tam yağmur mevsimindeyiz. Gölde binlerce flamingo, pembe ve kibar görüntüleriyle, dipten yosun ve kabuklu hayvan çıkartmaya uğraşıyorlar. Bu kalderanın hayvanlarının, dış dünya ile hiç ilgileri kalmamış. Doğal bir besin zinciri

oluşmuş. Zebra, antilop, ceylan gibi ot yiyen hayvanlar, kaplan, aslan, leopar, çita, sırtlan ve çakallar gibi et yiyen hayvanlara av oluyorlar. Kendi kendine yeten bir yaşam alanı Ngorongoro. Adeta bir laboratuvar gibi. 1978 Yılında koruma altına alınabilmiş bu dünya mirası, görülmesi gereken yerler listesinde de başlarda yer almayı fazlasıyla hak ediyor.

Acıkınca, öğlen olduğunun farkına varıyoruz. Öğle yemeği olarak, dün gece kaldığımız otelin hazırladığı piknik paketlerimiz var. Magadi gölü kenarında, nefis manzaralı bir yere park edip, piknik paketimle, suya biraz daha yakın bir yere gitmeye niyetleniyorum. Yemeğimi bir taşın üstüne oturup yerken, manzaranın tadını çıkaracağım. Tabii bu benim düşüncem. Gelgelelim, bizim şoför Mafuru, eliyle tepemizde dönüp duran koca koca kuşları gösteriyor ve çok tehlikeli olduğunu söylüyor. Elimizdeki yiyeceklere dalış yaptıklarını, dolayısıyla yaralanabileceğimizi anlatıyor. Arabanın içinde karnımızı doyurup, gölün kenarına inebiliyoruz. Her şey o kadar doğal ve sakin ki.

Bir saat yemek molasından sonra yeniden yola çıkıyoruz. Yolda bir fil ailesi, başka

bir bölgede birkaç fil kafatası görüyoruz. Mafuru, fillerin ölmek için bu bölgeye geldiklerini, çünkü bu bölgede otların daha yumuşak olduğunu anlatıyor. Fillerin hayatları boyunca, azı dişlerinin 6-7 kez yenilendiğini, yaşlandıklarında, artık yeni diş çıkmayacağını anlayarak, daha kolay beslenebileceği yumuşak otların olduğu otlaklara gittiklerini ama yine de iyi beslenemedikleri için öldüklerini anlatıyor. Ortalama ömürleri 60-70 Yıl olan filler, günde 200kg. Ot yiyip, 150-200 Litre su içerlermiş. Zıplayamayan tek memeli olan filler, nesli tükenmeye başlayınca avlanması yasaklanmış. Ancak bir süre sonra, koruma alanlarında nüfusları artınca da çevreye zarar vermeye başlamışlar. Bir kelebek cenneti olan Ngorongoro'dan 1950'li yıllarda yapılmış toprak yol ile ayrılıyor. Kraterin yan duvarlarını oluşturan tepelerin yeşillikleri içinden geçerek tepeye tırmanıp, yönümüzü doğudaki MANYARA gölüne çeviriyoruz.

Manyara gölü, bölgenin en önemli su kaynaklarından. Su kuşlarının cenneti olan göl, 350 kuş türüne ev sahipliği yapıyor. Yavaş yavaş yolu bitirip, güneş batmadan bu gece konaklayacağımız " Lake Manyara Wild Life Lodge" isimli harika bir otele kapağı atıyoruz.

Otel, gölü tepeden gören bir yamaca yapılmış. En uçta bulunan açık bar da biralarımızı içerken gölü seyrederek, güneşi batırıyoruz. Bu gün de çok güzel yerler gördüğümü düşünüyorum. Güneş devrini tamamlıyor, biz de bu günkü güzelliklerden ve yaşamdan nafakamızı almış olmanın huzuru ile yataklarımıza gidiyoruz.

Ertesi gün Manyara gölünü dolaşıp, kuşları izledikten sonra doğruca Arusha şehrine döneceğiz. En yakın havaalanı olan Kilimanjaro havaalanı Arusha'da. Daha önce den Kilimanjaro dağının eteklerine gidip, dağın fotoğraflarını çekmek niyetindeyim. Tabii, dağı dumansız ve bulutsuz bulabilirsem. Tamamen şansa kalmış bir şey. Çünkü dağ genellikle bulutlarla kaplı oluyor. Yolumuz 125 Km. Üstüne 25 Km. Daha yol yapıp, dağın eteklerine gidiyoruz ama ortada ne dağ var ne de yamacı. Koyu gri bulutlar kaplamış. Silüetini bile göremiyoruz. Kenya'dan gelirken midibüsün camından çektiğim fotoğraf daha bir kıymete biniyor.

Arusha'ya dönüyoruz. Şehrin yakınlarında, bir İngiliz golf kulübünde yemeğe gidiyoruz. İlginç bir yer. Duvarlarında, Uganda demiryolu şirketinin (tabi İngiliz

firması) 1900'lü yıllarda basılmış ve aristokratları safariye çağıran afişler asılı. Sanki 1925 Yılındayız ve en yoğun yaşanan sömürge dönemindeyiz. Mobilyalar, çatal bıçak takımları, dekorasyon, duvarlardaki tablolar bizi bir zaman tüneline geçirip, o günlere götürüyor.

Fazla oyalanmadan yemeği bitirip yola koyuluyoruz. Güneş tam tepede, sıcaklık

iyice arttı, Yol boyunca birçok duvarda ve otobüslerin arka camlarında ABD Başkanı Obama'nın fotoğrafları asılmış. Obama'nın babası Kenyalı ama Kenya'da bile bu kadar çok resmi asılmamıştı. Bizim Mafuru, Obama'nın bölgeye bir kuruluşluk faydasının dokunmadığını anlatıyor. 35 dakika sonra Kilimanjaro havaalanına varıyoruz. Oldukça küçük bir havaalanı burası. Kalabalık dışarı taşmış. Uçağın kalkmasına 45 dakika var ama herkes o kadar rahat ki şaşırmamak elde değil. Kendi aramızda bu uçağın asla zamanında kalkamayacağına ilişkin iddiaya bile girebileceğimizi konuşuyoruz. Fakat, 45 Dakika geçtiğinde, herkes yerine oturmuş, kapılar kapanmış, motorlar çalışır vaziyette, yerden 3-4 metre yükseklikteki kuleden izin beklenirken görünce, bu düzenli karmaşayı takdir etmeden geçemiyoruz.

Sarı, yeşil, beyaz boyalı uçağımız, iki motorlu ve pervaneli. Sorunsuzca kalkıp, Doğuya, Hint Okyanusuna yöneliyor. Bir saat Yirmi dakika sonra, Zanzibar, Abeid

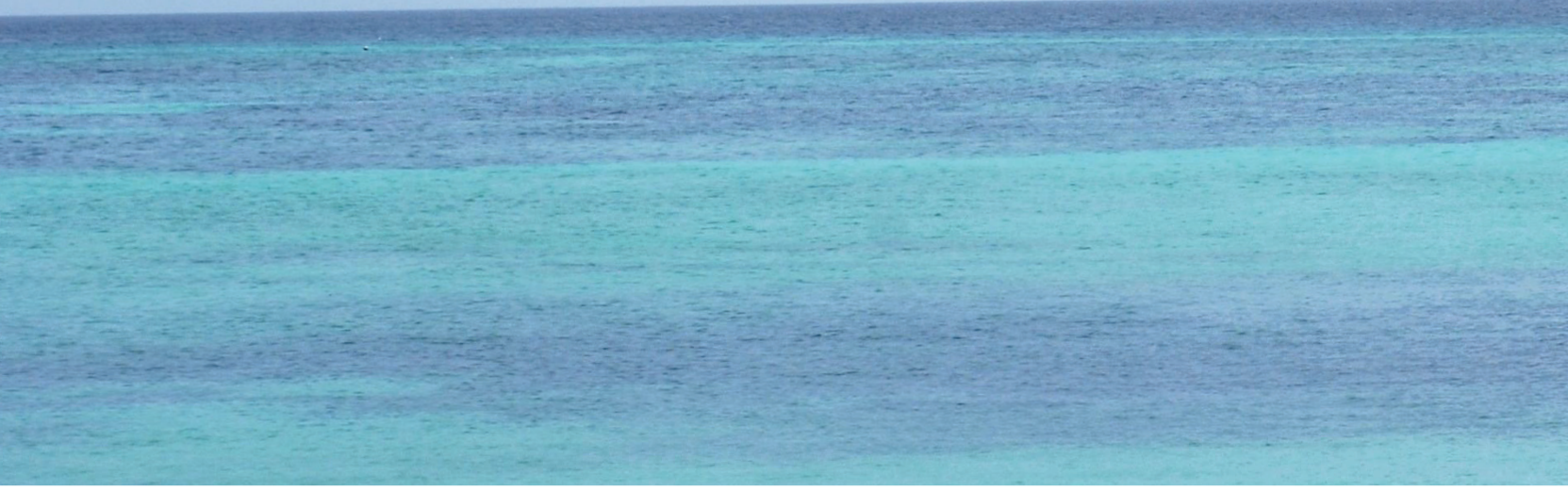

Amani Karume Havaalanına iniyoruz. Dışarı çıktığımızda, sıcak vuruyor yüzümüze. 40'C civarında olmalı. Bu sıcaklık tropik bir adaya indiğimize inandırıyor bizi.

Zanzibar, nüfusunun % 98 i Müslüman olan, fazlasıyla Arapların etkisinde kalmış, sokaklarında bile yer yer karabiber ve tarçın ağaçları görebileceğiniz, fakir ama güler yüzlü insanların yaşadığı, iç işlerinde bağımsız, dışişlerinde Tanzanya'ya bağlı bir ada ülkesi. Ada, sebzeçilik, baharat, balıkçılık ve turizm ile geçinmeye çalışıyor. Güvenlik nedeniyle Tanzanya ile birleşen Zanzibar'ın seçimle gelen bir devlet başkanı var. İşsizlik büyük sorun. Gümrük vergisi yok. Serbest bölge gibi ticaret yapılıyor. Tanzanya'lı tüccarlar da bunu kullanarak, bütün ithal mallarını Zanzibar'dan geçiriyorlar. Bütün bu işlerin ada'ya hiç faydasının olmadığını söylüyorlar. Birçok adalı Tanzanya'dan ayrılmaları gerektiğini açık açık söylüyorlar. Zanzibar iki ayrı adadan oluşuyor. Diğer adanın adı Pemba.

Zanzibar'ın ilk kurucuları, İran'ın Şiraz kentinden gelen göçmenlerdir.

Başkent Stone Town. Ünlü Queen grubunun solisti Freddy Mercury, Stone Town doğumlu. Dünyanın önde gelen baharat üreticilerinden olan Zanzibar'ın kelime anlamı, Farsçadan gelen "Zencilerin sahili" demektir. Kelimenin aslı Zangi-bardır.

Zanzibar'ın ilk kurucuları, İran'ın Şiraz kentinden gelen göçmenlerdir. Tarih boyunca ada, Portekiz, Umman Sultanlığı, İngiliz denetimlerine de geçmiştir, sonunda

selâmeti Tanganika ile birleşmekte bulmuş. Tanganika'nın Tan'ı, Zangibar'ın Zan'ı nı birleştirip, ortaya TAN-ZAN-IA diye bir ülke çıkartmışlar. 2010 Yılında yapılan son seçimleri sevilen başkan Amani Karume kazanmış.

Havaalanından çıktığımızda İzmir Eczanesi karşılıyor bizi. Önceden yer ayırttığımız otelin servisini ve görevlisi olan zayıf, ufak tefek bir kızı, elinde adım yazılı bir kâğıtla bekler buluyoruz. Sıcaktan kaçarcasına minibüse biniyor ve yola çıkıyoruz. Otelimiz, adanın en güneyinde Kizimkazi bölgesinde.

Bir saat kadar yol aldıktan sonra, büyük demir kapılar ardında gizli otelimize giriyoruz. Gün batımı nefis! Valizleri odalarımıza atar atmaz sahile koşuyoruz. Çok güzel batıyor güneş. Dünyanın dört bir yanında batırdığım güneşleri düşünüyorum ve buradaki gün batımını sıralamada iyi bir yere oturtuyorum. Hafif hafif gelen dalgalar otelin bahçe duvarını yalıyor. Bembeyaz kumsal, camgöbeği, turkuaz deniz, palmyeler, balıkçı

öğeleri. Arada bir görünen balıkçılar ise, bu tabloda canlı bir şeylerin olduğunu, rüyada olmadığımızı gösteren şahitler. Derinlere gittikçe laciverte dönen, turkuaz okyanusu, kocaman, portakal renkli güneşi seyrederek, günü bitiriyoruz. Hava sıcaklığı geceleri 29'C düşüyor ve daha yaşanır bir hal alıyor. Otelin adı "Swahili Beach Resort ". Çalışanlar çok güler yüzlü. Resepsiyonda çalışan, Süleyman, Restaurantta çalışan Abdül kadir, Oda servisi Raşit. Bir de dilimizi konuşsalar kendimizi Antalya'da sanacağız.

Bir de, bizim bir Müslüman ülkeden olduğumuzu öğrenince, hepten torpilli hale geliyoruz. Akşam yemeğinde, o gün tuttukları "king fish" ızgara teklif ediyorlar.

Kabul ediyoruz. Yanına kalamarı da biz ekliyoruz ve nefis bir beyaz şarap ile menüyü tamamlıyor böylece akşam yemeğini ziyafete dönüştürüyoruz. Kahvelerin üstüne odalarımıza çekiliyoruz. Günlüğümü zorla yazıp, uykuda kayboluyorum.

Sabah erkenden uyanıp, fotoğraf makinemi

kaptığım gibi sahile koşuyorum. Henüz herkes uyuyor. Tatil köyü boş, akşam yeğinde bile toplam beş masa vardı. Gündüz otelin bahçe duvarını döven dalgaların, denizin 200-250 metre çekilmesi ile sesi gelmez olmuş. Bu güne kadar, sadece haritalarda görebildiğim "Hint Okyanusu"na bu kadar yakından çıplak gözle bakıyor olmak, gezmeyi seven biri olarak ruhumu ve gururumu okşuyor. Sahilde birkaç balıkçı var. Denizin çekilmesi ile kuma oturan teknelerinin su içinde kalan bölümlerini kum ile zımpara yapmaya çalışıyorlar. Bazı köylüler ellerindeki demir kancalarla, çekilmiş denizin dibindeki oyuklardan kalamar çıkarıyorlar. Nafakalarının peşindeler. Kuma oturmuş o kadar çok tekne var ki, sahil gemi mezarlığı gibi. Teknelerin eskiliği "mezarlık" kelimesini gerçek kılıyor. Ekonomik olarak zor şartlarda yaşayan ada insanları, ayda otuz doları toplamının peşindeler. Bu rakam bir ay nasıl yetiyor anlayamıyoruz.

Baharatın yanı sıra balıkçılık da önemli bir yer tutuyor ada ekonomisinde. Turizmin

Sabah erkenden uyanıp, fotoğraf makinemi kaptığım gibi sahile koşuyorum. Henüz herkes uyuyor.

kıymetini yeni yeni anlıyorlar. Henüz her turist, yolunacak kaz durumunda. En güneydeki Kizimkazi'den, en kuzeydeki Nungwi'ye kadar şahane plajları var. Fazla iç bölgelere girmezseniz, deniz kenarları adeta bir cennet. Air france ve Alitalia'nın Stone Town havaalanına direk uçuşları var. Avrupalı turistler, baharat kokulu Stone Town sokaklarına, sanat eseri gibi Zanzibar kapılarına ve beyaz kumsallarına bayılıyorlar.

Saat 16.00 ya kadar denize girip, havuz başında Kenya ve Tanzania'nın yorgunluğunu atmaya çalışıyoruz. Hava sıcaklığı dışarı çıkmaya uygun hale gelmeye başlıyor. Resepsiyondan istediğimiz taksi ile Stone Town'a gideceğiz. Taksi geliyor, şoförün adı Ali, iyi biri. Kizimkazi'den başkent, Stone Town bir saat sürüyor. Yol boyunca insanları izliyorum. İlginç bir hamuru var Zanzibar halkının. Arap, Hint, Afrika ve Avrupa kültürlerine, Müslümanlığı ekleyin, bütün bunları Swahili kültürüne karıştırın, işte size Zanzibar. Kadınlar genellikle evde

çocuk bakıyor. Yeni yeni iş hayatına giriyorlar, büyük çoğunluğunun başları örtülü, ama hiç sıkma baş yok.

Fotoğraf sevenler için adeta bir stüdyo Stone Town. Daracık, düzensiz sokakları, rengârenk yiyecekler satan satıcıları, pazar yerleri, duvar diplerinde oturan takkeli, beyaz sakallı ihtiyarları, güzel gözlü esmer çocukları ve tabii dünyaca ünlü kapılarını nasıl anlatmalı bilemiyorum. Kaç poz fotoğraf çektim hatırlamıyorum. Deniz kenarındaki piyasa caddesine inip, denize atlama gösterileri yapan gençleri izliyoruz. Yanımıza bir seyyar satıcı geliyor. Tezgâhı, Türk malı, ünlü bir marka gofret ile dolu, iki tane alıyoruz. Satıcı da mutlu, biz de. Hava kararıyor, acıttık. Güzel bir Zanzibar yemeği istiyoruz. Ali, tamam diyor, bizi deniz kenarında, kum üstünde şık bir lokantaya götürüyor. Lokantanın adı "Yellow Stone Restaurant" Domates çorbası ile başlayıp, kalamar buğulama ve beyaz şarapla bitiriyoruz. Biraz daha sokakları

arşınlayıp, yine bir saat yol yapıp saat 24.00 te otelimize dönüyoruz.

Zanzibar halkı Tanzania birlikteliğinden çok mutlu değil. Konuştuğum her Zanzibar'lı, Tanzania'nın onları kullandığını düşünüyor ve söylüyor. Bir milyon sekiz yüz bin nüfusu var. Adanın eni 53, boyu 126 kilometre. Vatandaşlarından su parası alınmıyor. Elektrik, kira vs. çok ucuz. Benzin, neredeyse bedava! Adanın bütün suları tuzlu. Sanki deniz suyuyla duş yapıyorsunuz. Duştan sonra mutlaka bir iki şişe içme suyu ile durulanmak gerekiyor.

Türkçemize yerleşmiş onlarca kelime, Swahili dilinde de aynı okunuşla aynı şekilde kullanılıyor. Türkçedeki, Arapçadan gelme her kelimeyi anlıyorlar. Gümrük vergisi olmadığı için 20-25 Bin liralık araba, 6 Bin Lira. Tanzanyalılar bile bu tip alışverişlerini buradan yapıyor. Dar es Selam'a devamlı feribot çalışıyor, yolculuk 2-2,5 Saat sürüyor. Ana karaya uzaklık 36 Kilometre.

Yabancıya gayrimenkul satışı serbest! Deniz kenarlarında arsanın metrekaresi 400 Dolar, yolun karşı tarafı ise 40 Dolar. İç bölgelerde emlak sudan ucuz. İsteyen Zanzibar'lı, vizesiz ve izinsiz Dubai'ye gidip çalışabiliyor. Araplarla, tarihten gelen bir yakınlıkları var. Birçok Arap kökenli yardım kuruluşu tabelası gördüm. Bütün okullar medrese tarzında eğitim yapıyor ve birçoğu yatılı. İlkokul çocuklarının bile başları kapalı. Her okul ayrı bir renkte başörtüsü taktırıyor. Kıyafetler tek tip. Arap kuruluşları tarafından finanse edilen bu okullarda yatak ve yiyecek bedava olduğu için, fakir aileler bu tip okulları tercih ediyor. Koyu bir İslami yaşamı her yerde hissetmek mümkün!

Adada, en kullanışlı araç bisiklet! Neredeyse bütün ada dümdüz. 30 Yaş üstündeki erkeklerin büyük çoğunluğu, fes-takke karışımı bir başlık takıyor. Rüşvet her yerde ve can yakıcı bir hal almış. Düzensizlik, düzen olmuş. Trafikte bile var olan başıboşluk hemen göze batıyor. Fakirlik ve yokluk

can sıkıcı düzeyde. 2010 Yılında seçilen başkandan umutlular.

Yaz aylarında beş ay boyunca, sıcağın kavruşan adaya, şubat ayında gelmekle çok doğru bir zamanlama yaptığımı anlıyorum. Her gün iki defa med-cezir yaşamak çok ilginç. Zanzibar'daki üçüncü günümüzde de sabah erken kalkıp, yola düşüyorum. Birkaç kilometre yürüyüp, fotoğraf çektikten sonra, güneş yükselince, sıcaklık dayanılmaz oluyor. Geri dönmeye niyetleniyorum. Tam o sırada arkamdan gelen bir araba yanımda duruyor. Bakıyorum ki bizim(!) Ali. Piyango çarpmış gibi seviniyorum. Klima ile soğumuş arabaya atıyorum kendimi. Geri dönmekten vazgeçiyorum. Ali ile birlikte bir sürü köy, kasaba, sahil, plaj dolaşıp fotoğraflar çekiyorum. Her yer kum. Sert toprak olan bir yer neredeyse hiç görmedim. Bütün hayat kumun üstünde geçiyor. Evlerin pencerelerinin hiçbirinde cam yok. Ada köylülerinin, ya camın icadından haberleri yok, ya da ihtiyaç hissetmiyorlar. Birçok evin çatısında kiremit yerine palmye yaprağı kullanılmış.

Adanın doğusuna geçip, Makundchi, Jambiani, Paje, Michamwi'yi dolaşıp,

Biraz gecikmeyle kalkan uçağımız önce Mombasa'ya iniyor, oradaki gümrük işlemlerinden sonra, tekrar havalandırarak Nairobi Jomo Kenyatta havaalanına iniyoruz.

okyanustan esen sert rüzgârla sallanan palmyelerin gölgelerinde buz gibi biralar içip, günü bitiriyorum. Okyanustan gelen sert ama ılık esen rüzgâr yüzümü yalarken, güneşi batırıyor, özgürlüğün tadını bir kez daha hissediyorum.

Ali ile sohbet ederek otele dönüyorum. Adada son akşam. Yarın, Kenya- Nairobi'ye, oradan da evimize döneceğiz. Kenya ve Tanzania da safarilerde geçirdiğimiz günlerin yorgunluğunu Zanzibar'da gidermiş olarak günü bitiriyoruz.

Sabah saat 08.30 da otelden çıkış işlemlerimizi yapıp, yola koyuluyoruz. Havaalanı bir saat on beş dakika. Yolda bir markette durup, Africafe marka kahve, çay ve baharatlar satın alıyoruz. Havaalanı gerçekten çok küçük. Kapalı alanı 250 Metrekare ancak

uçakların durduğu alana çıkıp hava alıyoruz. Gelen uçakların çoğu "Precision Airlines" ve 15-20 kişilik. Bizim havayolu şirketimiz "fly540" 20-25 kişilik, çift motorlu, pervaneli, renk renk boyalı, şirin bir uçak.

Biraz gecikmeyle kalkan uçağımız önce Mombasa'ya iniyor, oradaki gümrük işlemlerinden sonra, tekrar havalandırarak Nairobi Jomo Kenyatta havaalanına iniyoruz. Kenya, bu kez 25 doları almıyor. Dışarı çıktığımızda aynı şoför bizi karşılıyor ve Sarova Panafric otele getirip bırakıyor. Erkenden uyuyup, saat 03.30 da havaalanında olmamız gerekiyor. Öyle de yapıyoruz. Saat 06.00 da Havalandırılan THY uçağındaki yerimizi alıyoruz. Yeni yolculukların hayali ve planlarını kurarak, eve dönmenin keyfini çıkarıyoruz.

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 50 ARALIK 2017
SESI

Optik Magazin Dergisi

